

VABA EESTI SÕNA

FREE ESTONIAN WORD

ISSN 8755-5808; Mailer # 834

Estonian Newspaper

2nd class postage paid at New York, NY

Neljapäeval, 11. mail 1995
Nr. 19, (2382) XLVII aastakäik
Üksiknumber \$1.-

Thursday, May 11, 1995
No. 18, (2382) Volume XLVII
Single copy \$1.-

Toimetus: Tel: (212) 689-2939
Talitus: Tel: (212) 686-3356
Fax: Tel: (212) 686-3356

Toimetus ja talitus
243 East 34th Street
New York, NY 10016

ERKÜ uudiseid

ERKÜ ESIMEES WASHINGTONIS

Eesti Rahvuskomitee esimees Juhan Simonson viibis 24. ja 25. aprillil Washingtonis, kus tal oli mitmeid ametilaseid kokkusaamisi Eesti ja Balti küsimuste arutamiseks.

Pikem kokkusaamine toimus Valge Maja esindaja Marilyn DiGiacobbe'ga, Associate Director of the Office of Public Liaison kelle kompetentsi kuulub Valge Maja suhete ja sidemete pidamine ühiskondlike organisatsioonidega ja etniliste gruppidega üle USA. J.Simonson andis Marilyn DeGiacobbe'le põhjaliku ülevaate USA eestlaskonna organisatsioonidest ja tegevusest. Kõne all oli lähedamate sidemete loomise tähtsus ja informatsiooni vahetuse vajadused. Läbirääkimised olid positiivsed luues kindlad koostöö alused edaspidiseks tegevuseks.

ERKÜ esimehel oli kokkusaamine ka Ameerika riikliku rahvuskultuuri muuseumi Smithsonian Institution'i esindaja dr. Richard Kennedy'ga, kes on Deputy Director of the Center for Folklife Programs and Cultural Studies. Smithsonian Instituudil on kavatsus saata kutse Eesti, Läti ja Leedu Vabariikidele 1998. või 1999. aastal toimuvale rahvuskultuurilisele suurüritusele, The Festival of American Folklife. Kümne-päevane festival toimub igal suvel juunikuu lõpul ja juulikuu algul Kapitooliumi külje all oleval hiigel muruväljakul, mis tuntud 'Mall' nime all. Pidustusi külastab tavaliselt kuni poolteist miljonit inimest, nendest lühialgselt pealinnas viibivad turistid. Kui Balti riigid ametlikult kutse osalemiseks vastu võtavad, on kindlasti vajalik ka Ameerika eestlaste ja teiste siinsete balti rahvaste kaasabi eeltööde ja programmi läbiviimiseks. J. Simonsonil on sellel alal vilumusi kuna ta töötas osariigi valitsuse ülesannetes 1983. aasta suvel toimunud festivalil, mis oli peamiselt pühendatud New Jersey osariigile.

Balti projektid oli J. Simonsonil kõne all ka kohtumisel U.S.-Baltic Foundation'i presidendi Linas Kojelise ja staabi liikme Jeff Nelson'iga. Üheks suuremaks Balti ühisprojekti järgmise aasta jooksul on kolmetunnise dokumentaalfilmi „Baltic Profiles“ valmistamine, mis annaks ülevaate Balti riikide ajaloo, okupatsiooni aastatest ja praegusest olukorrast. Filmi produtsendiks on Cronkite and Ward Company ja filmi kommentaatoriks tuntud USA T.V. kommentaator Walter Cronkite. ERKÜ koos teiste balti organisatsioonidega aitab leida majanduslikku toetust filmi valmistamiseks ja ERKÜ on ühtlasi ka nõuandjaks filmi üldise sissejuhatuse. Samuti on tähtsaks U.S.-Baltic Foundation'i ettevõtteks eeloleval suvel käiku minev projekt, Democracy Network Project, mille raames korraldatakse erialaseid kursusi demokraatia arendamise teemadelt Balti riikides loodud ühiskondlike organisatsioonide juhtidele ja liikmeskonnale. J. Simonson on seotud selles nõuandvas rollis. Veel lisaks on planeerimisel, peamiselt keskkooli tasemel haridusalase programmi - Education Project - läbiviimine Eestis, Lätis ja Leedus käesoleva aasta lõpupoole. Juhan Simonsonil, kes on juba pikemat aega olnud U.S.-Baltic Foundation organisatsiooni nõuandva kogu liige, oli veel kõnelusi mitmete teiste võimalike balti projektide küsimustes.

Järgnevalt külastas Juhan Simonson Kapitooliumil Kongressi liikmeid, andes Eestilt tutvustavaid materjale New Jersey osariigi senaatorite Bill Bradley ja Frank Lautenbergi büroodele. Samuti külastas ta oma Kongressi liiget Christopher Smith'i, kes esindab Washingtonis Lakewoodi piirkonda. Kongressmen Smith on Ühendriikide valitsuse ja Kongressi Helsingi Komisjoni esimees ja on ametiülesannetes Eestit külastanud. Juhan Simonson andis talle edasi kutse osavõtuks sügisel Lakewoodi Eesti Majas toimuvast Lakewoodi Eestis Ühingu 50. juubeli aastapäeva tähistamisest ja kongressimehelt loodetakse saada ka omapoolne läkitus juubeliraamatusse.

Juhan Simonson külastas Washingtonis olles ka Eesti Vabariigi saatkonda. Kuna suursaadik Toomas Ilves oli ametireisil, siis oli ERKÜ esimehel arutelu majandusnõunik Andres Trink'i ja eelmisel päeval Washingtoni saabunud politilata nõuniku Erik Marmeiga. Arutati peamiselt Eesti puudutavate USA valitsuse programme seisundit ja Ühendriikide eestlaskonna tegevust ja aktsiooni Eesti abistamisel.

Oma Washingtonis oleku lõpul külastas ERKÜ esimees Ameerika Hääle Eesti osakonda, kus teda vastu võttis osakonna juhataja Jüri Täht. Kõne all oli Ameerika Hääle üldine olukord ja programmid ja samuti USA eestlaskonna tegevus. Juhan Simonson andis pikema raadio intervjuu Eesti Rahvuskomitee tegevusest ja aktsioonidest ja samuti Balti keskkõrgorganisatsioonide poolt president Bill Clintonile saadet kirja üle tema Moskva reisi suhtes. Eesti kuulajad said ka teada Rahvuskomitee esimehe ülesannetest ja kohtumistest Washingtonis.

Juhan Simonson jäi oma mitmekesiste kokkusaamistega Washingtonis ülimalt rahule ja leidis, et USA eestlaskonnal on veel tähtis roll mängida Eesti huvide käsitamisel nii Ühendriikide pealinnas kui ka mujal.

Ühendriikide baltlased pöördusid president Clintoni poole

28. aprilli „Eesti Sõnumid“ avaldas lühiduudise ERKÜ teatel, et ameerika baltlased pöördusid president Clintoni poole, Ühendatud Balti Ameerika Komitee vahendusel kirjaga, kus avaldati „rahulolematust president Bill Clintoni Moskva reisi suhtes“ ja juhtiti presidendi „järelepanu Nõukogude Liidu sooritatud kuritegudele Balti riikides“.

Kirjas soovitakse president Clintonilt kindlajooneliste seisukohtade avaldamist Venemaa presidendile Boris Jeltsinile seoses Balti riikide okupeerimise ja annekteerimisega ning Tšetšeenias toimunud vereausnaga, kirjutab „Eesti Sõnumid“.

Pöördumises märgitakse ära ka Vene välisministri Andrei Kozõrevi sõnad, et Venemaa võib kasutada relvajõudu kaasmaalaste kaitseks välismaal ning palutakse Clintonil tungivalt sellistele katsetele vastu astuda, enne kui Venemaa neid ellu hakkab rakendama.

Kirja allkirjastasid Eesti Rahvuskomitee Ühendriikides (ERKÜ) esimees Juhan Simonson, Ameerika Läti Assotsiatsiooni esimees Ints Ruppners ja Leedu Ameerika Ühingu esimees Grozyvdas Lazauskas, kirjutab leht.

Teatavasti kavatses president Clinton osaleda Moskvas 9. mail toimuvatel pidustustel, millistega tähistatakse Teise maailmasõja lõppu Euroopas./ES.

Peaminister Vähi nõunikuks ja erasekretäriks Sirje Endre

TALLINN — Älates 2. maist on peaminister Tiit Vähi nõunik-erasekretäriks Sirje Endre, selgus peaministri poolt peetud pressikonverentsil.

Siiani on peaministri töö kindlustamisel olnud tegevad üle 20 inimese, ütles Vähi. „Meie komplekteerime minu töö kindlustamise kindlasti vähemate inimestega, kui see oli plaanitud ja kui see oli koosseisu eelmise valitsuse ajal“, kinnitas peaminister.

Vähi sõnul jääb samas koosseisus tegutsema peaministri sekretariaat, mida juhib Anne Puhm.

Tegutsema jääb ka peaministri büroo, kuhu kuulub nõunik-erasekretär Endre, peaministri abi Peeter Jakovlev, mõned peaministri nõunikud, kellest ametlikult on tööle vormistatud nõunik välisuhtlemise ja protokollil alal Siija Hietaam ja pressil alal Maarika Saarna-Siimann. Peaministri büroosse kuulub valitsuse nõunik, kelle ülesanneks on valitsuse ja parlamendi töö koostöödamine.

„Kokkuvõttes kogu koosseis,

mis praegu on nimekirjas, annab võimaluse paar-kolm inimest koondada — kokku hoida“, ütles Vähi.

Mõned muudatused on plaanis teha veel ka järgmise nädala esmaspäeval, lisas peaminister.

SIRJE ENDRE on sündinud 22. veebr. 1945 talupidaja Ago Endre ja kunstnik Leida (s. Treikelder) tütrena, lõpetanud Juuru keskkooli ja Tartu Ülikooli 1968. a., olnud 1968-69 ELKNÜ komitee sekretär, olnud 1968-90 Nõuk. Liidu Kommunistliku Partei liige, 1969-70 „Noorte Hääle“ ja 1977-79 „Kodumaa“ korrespondent, 1979-82 ajakirja „Kultuur ja Elu“ ning 1982-83 ajakirja „Teater. Muusika. Kino“ publitsistika-osakonna juhataja, „Kultuur ja Elu“ peatoimetaja a-st 1988. EMS-i ja RR-i volikogu liige. Eesti Komitee I ja II koosseisu liige ja aastast 1990 juhatuse abiesimees. Põhiseaduse Assamblee liige (1991-92). Osalenud Eesti Komitee dokumentide koostamises. Esinenud teabelevis kultuuriloo ja poliitika teemadel. On Eesti Ajakirjanike Liidu (1978) ja Eesti Teatriliidu liige (1975).

Vajatakse „VABA EESTI SÕNA“

TOIMETAJAT

EESTI JA INGLISE KEELE OSKUSEGA

Lühike elulookirjeldus ja töötingimused saata kirjalikult:

„TOIMETAJA“

The Nordic Press, Inc.
243 East 34th Street
New York, NY 10016-4852

Prof. Edgar Mattisen:

Eesti-Vene piiri kujunes välja tuhande aasta jooksul

„Eesti-Vene piir on kujunenud välja tuhande aasta jooksul,“ ütles professor ja ajaloo doktor Edgar Mattisen oma Tartu rahu käsitlva uurimistöös venekeelse tõlke esitlemisel Tallinnas „Estonia“ Talveaias 28. aprillil.

„Kahe maa vaheline riigipiir on tõsine küsimus, millele ei tohi läheneda ebaterveld kirgi üles küttes või reetoorikaga,“ ütles prof. Mattisen. Eesti-Vene piiriküsimus jääb Mattiseni sõnul veel pikaks ajaks „kuumaks“ teemaks kahe maa suhetes ja peegeldab riikide suhteid ka laiemalt. Eesti omariikluse suhtes on Tartu rahu algumüürik, ent mitte sünitumistuseks — viimaseks on 1918. a. 24. veebruaril iseseisvusmanifest ja Eesti põhiseaduse vastuvõtmine Asutava Kogu poolt, selgitas Mattisen. 2. veebruaril 1920 allkirjutatud Tartu rahu on prof. Mattiseni sõnul rahvusvahelisel aktepteeritud leping, mis pani paika Eesti riigipiiri, võimaldades Eesti liitumise Rahvaste Liiduga 22. septembril 1922. Samas ei ole Tartu rahu tunnustamine takistuseks Tartu rahu järgse Eesti-Vene piiri võimalike revideerimisele, sest prof. Mattisen arvates oli rahu sõlmimise ajal rida Eesti riigitegelasi vastu venelastega asustatud alade kaasamisele Eesti riiki. Üks vastuseisu ilmutaja oli olnud Eesti sõjavägede ülemjuhataja kindral Johan Laidoner, kelle sõnul oli Eesti-Vene piiriküsimus Narva jõgi. Eesti sõjaväejuhtkonna surve tulemusel saavutas Eesti pool Irborska kõrgendiku arvamise Eesti riigi koosseisu, lähtudes julgeolekukaalutlustest, märkis prof. Mattisen, kes asus Tartu rahu probleeme uurima 1962. aastal, mil lükati tagasi tema taotlus doktori-

Eesti kaup Jaapanisse eelistariifiga

Jaapani valitsuse otsusega hakkas Eesti suhtes kehtima üldine eelistariifide süsteem (Generalized System of Preferences — GSP). Seega saavad Eesti eksporditööd nüüd vabalt Jaapanisse kaupu üldiselt kehtivatest madalamate tollimaksudega — eeldusel, et kaubad on Eesti päritoluga. Päritolusertifikaate väljastavad Tolliameti ja piirkondlikud tollinspektuurid, teatatakse Eesti Välisministeeriumi pressialtusest.

Päritolureeglite ning GSP tariifidega saab praegu tutvuda Tolliametis ja Välisministeeriumi välismajanduspoliitika osakonnas ja lähemal ajal ka kõigis piirkondlikes tollinspektuurides, märgib teade.

Töö kirjutamiseks teemal „Tartu rahu“, Monograafia käsikirji anti kirjutajatele üle 1985. aasta märtsis vahetult enne perestroikaajast algust end. Nõuk. Liidus ning ilmus 1988. a.

Prof. Mattiseni sõnul on tegemist ainsa tõsise uurimisega antud valdkonnas, mis läheneb Tartu rahu küsimustele ülemaailmselt vaarepunktist.

Prof. Mattiseni uurimistöös venekeelne tõlge ilmub tuhandes eksemplaris ja seda toetas mh. Avatud Eesti Fond.

Toimunud esitlusel osales rida Eesti riigi ja avaliku elu tegelasi, kelle hulka ETA teatel kuulusid välisministeeriumi asekancler Raul Mälik, Eesti Olümpiakomitee president Arno Lind Green, Riigikogu endine liige Vello Saatpalu, Keskerakonna peasekretär Külle Arjaks jt./ETA.

PIIRITUS

Olaf Imeliku poolt 7. veebruaril 1995 kirjutatud artikkel „Piiritus“ avaldati esimest korda „Piiritus“ publikus 13. aprillil VES-is vaid poolelt tehnilise vea tõttu. Toimetust vabandab ja edastab alljärgnevalt artikli puuduva osa.

ALGUS VES #15/95

Nii siis, kuigi valimisi ennetanud peaministri vahetusest kumendud läbi Venemaa kavatsus rabeldamal interregnumi perioodil meile midagi peale suruda, on ta sellest nähtavasti loobunud. Miks?

Kas ei osutunud uue peaministri isik ja tema endiseks jäänud meeskond sobivaks? Või näitas eelolevate valimiste tulemus prognoos, et enese maksima panekuks on hoopis tulemuskamm ära oodata parlamendi ja valitsuse uus koosseis: paljude väikeparteiide ja segaste valimisliitude tõttu toimub valimisel küllaltki suur hääletuskillustumine, paljud neist saavad hääli alla 5%-lise kvoodi ja suur hulk eesti soovijate hääli läheb tühja. Sellest ja eestlaste tõenäoliselt väikesest valimisaktiivsusest tuleneb vene partei edukus. Viimane moodustab koos opositsioonios looreberide loigand, varjamatu idiaorientatsiooniga partei ja domineerivad endise nomenklatuuri tegelaste koossevate parteidega parlamendis mõjuvõimsa koalitsiooni, kellega tihedas ja „mõistvas“ koostöös pole meid idanaabril põhjus kahelda. Milles siis kiirustada?

Minu prognoosile hirmuäratavalt lähedale on aga selle vähevalitsuse ajal läinud seisukohavõtted piiriküsimuses. Et seoses Tartu rahu aastapäevaga ajakirjanduses kapitalistide järele mõistusepärane seeriveda püüti, see enam ei üllata. Ehmatas aga peaministri

ilma igasuguse nähtava põhjusega Helsingis tehtud avaldus. Sellele hiljem tema enda ja teiste poolt antud tõlgendused on — ju siis puuduliku väljendusoskuse tõttu — segased ja mitmeti mõistetavad. Sama ebamäärased on ka parteide valimiseelised seisukohad.

Ei tahaks hakata piiriküsimust uuesti analüüsima. Olen sellest juba korduvalt kirjutanud („Päevaleht“, 30. november 1993, „Vaba Eesti Sõna“ (USA), 13. jaanuar 1994, „Rahva Hääl“, 24. november 1994) ja oma meelest olulise ära öelnud. Ainult ühele huvitava punktile ei osanud ma tõesti tähelepanu pöörata: et võiksime Venemaa poolt okupeeritud piiriäärased alad talle loovutada väärtusliku vastutasu, Tartu rahu tunnustamise eest! Ilmselt minu puudulike teadmiste tõttu tundus mulle selline mõttekäik mõistusevastasena; ja ma teadnud, et lepingud vajavad mingi ajavahemiku mõõdmisel uuesti tunnustamist. Veel praegugi ma ei tea, milline see ajavahemik on ja kas enne seda on nõutav ka lepingu mürdmine.

Kui Vene pool väidab, et Tartu rahuleping kaotas maksvuse Eesti inkorporerimisega NL-i 1940. aastal, siis see on küll asja etteminev ajavitejutt, ei leia aga juriidilist kinnitust mitte ühegi, ükskõik kui venesõbraliku seaduseõlgendaja poolt. Ja kui nüüd väidatakse, et Tartu rahu ei leia kinnitust Jeltsin-Riitel-Savisaare 1991. a. kokkuleppe (Raul Mälik, „Postimees“, 3. veebruar 1995), mida meile veel praegugi päästava n serveriirava, on lugu sama: okupeeritava riigi kokkulepet okupeeritud riigiga ei saa ükski seaduseväärtaja ka parima tahtmise

VAHUR KRAFT Eesti Panga presidendiks

Vabariigi President nimetas 27. aprillil Vahur Krafti Eesti Panga presidendiks. Otsuse aluseks on Eesti Vabariigi põhiseaduse paragr. 18 p.12, Eesti Panga seaduse paragr. 10 ning Eesti Panga Nõukogu 24. aprillil 1995. a. ettepanek. Vahur Kraft on sündinud 11. märtsil 1961 Tartus. Ta lõpetas 1984. aastal Tartu Ülikooli majandusteaduskonna rahanduse ja krediidid eriala, sai kooliust rahvusvaheliste finantsinstitutsioonide korraldatud täienduskursustel Viinluses, Moskvas, Stockholmis, Washingtonis. Vahur Kraft töötas aastail 1984-1990 NSVL Hoiupanga Eesti Vabariikliku Panga Mee osakonna juhatajana ja aastatel 1990-1991 AS „Eesti Sotsiaalpanka“ juhatuse aseesimehena. Eesti Panga asepresident oli Vahur Kraft 1991. aastast. /ETA

Tunne Kelam:

Tundub, et Läti oli viimane EN liikmeks astujate lainest

„Tundub, et Läti oli seekord viimane Euroopa Nõukogu liikmeks astujate lainest,“ teatas 3. mail Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee Eesti delegatsiooni liikmete pressikonverentsil Riigikogu liige Tunne Kelam. Tema sõnul ootab Euroopa Nõukogu „eeskojaga“ liikmestaatus kaheksa riiki.

Kelami sõnul kaaluti EN Parlamentaarse Assamblee istungil Strasbourg'is eelmisel nädalal Albaania taotlust astuda nõukogu liikmeks ning võimalik, et juuni lõpul toimub hääletus antud küsimuses. Samas võis Strasbourg'is aduda, et EN PA on kvaliteetorganisatsioon, mis ei saa anda järele survele, ütles Kelam. Venemaa on taotlenud liikmestaatus Euroopa Nõukogus, ent Eesti delegatsiooni liikme Tõnu-Rüd Kuke sõnul assamblee resolutsiooni Venemaa vastuvõtmise peatamisest muuta ei kavatseta—peatamine johtus sõjavägevusest Tšetšeenias.

Riigikogu liige Karin Jaani tutvustas ajakirjanikele oma Stras-

juures maksvaks lugeda.

Elementaarsed rehkendused muutuvad raskelt mõistetavateks, kui opereritakse harjumatu suurte arvudega, miljonite ja miljarditega. Võibolla on ka riigimeestel raske asja sisust aru saada, kui jutt käib mitte kodus põrandapinna mõõtmisel harjutud ruutmeetrist, vaid silmaga haaramatule sadadele ruutkilomeetrist. Milline oleks riigimehe arusaamine oma kodu piirist siis, kui jutt oleks mitte meie riigist, vaid tema majast? Mis ta ütles, kui omavalitsilised majja tunginud, seda laastanud ja lagastanud rõvel on sõprade abiga tubadest välja tõrjutud, keeldub aga eeskojast välja minemast? Kas peaks selle talle jätma tänuabekes, et ta enam kogu maja enda omaks ei pea?

On õigus, et jõu vastu me ei saa, kuid see pole põhjus tegevama poolt meie vastu toimepandud vägivalla õigustamiseks. Enda väljavandamiseks on kapitalilandid toonud põhjendusi sülega, küll kergetaolulisi, küll naeruväärseid. Ainult selles on neil õigus, et Euroopa ei taha veel ühte konfliktikollet lisaks. Selle likvideerimiseks tuleb aga korralde kutsuda süüdlane. Piiriküsimuse õiglase

Soome ja Eesti vahele võimalikult peatselt viisavaba reisivõimalik?

Välisminister Riivo Sinijärv ametivisiidil Soomes — kohtus Soome peaministri ja välisministri

3. mail toimus Eesti välisministri Riivo Sinijärve töövõisiit Soome, mille käigus ta kohtus Soome peaministri Paavo Lipponeni ja välisministri Tarja Haloneniga. Mõlemal kohtumisel leidis taas kord kinnitust kahe riigi sõbraliikud ja lähedased suhted kõigil tasanditel.

Välisministeeriumi pressialtuse teatel arutati kohtumisel peaministri Lipponeni valitsustasandi koostööd väljavaatades. Majandusvallas tõdeti kahepoolse kaubavahetuse olulisust mõlema maa kaubandusbilansis.

Riivo Sinijärv ja Tarja Halonen arutasid mitmeid Eesti ja Soome kahepoolsete suhete aspekte ning vahetasid arvamusi Euroopa integreatsiooniprotsessi suundumuste üle. Välisministrid kinnitasid, et kummagi maa valitsus ei kavatse

teha olulisi muudatusi oma senises välispoliitikas.

Nenditi, et Eesti ja Soome vahelise viisavabaduse sisseaadmise eelduste loomisel on saavutatud edu ning et töö selles suunas jätkub. Oletatud on, et kui Eesti Vabariigi president Lennart Meri saabub maikuu lõppu pooltel ametlikule visiidile Soome, kirjutatakse visiidi käigus alla viisavabaduse lepingu, kuid maade välisministrid seda toimumud pressikonverentsil siiski ei kinnitanud.

Soome pool kinnitas oma jätkuvat toetust projektidele, mille eesmärk on muuta Paldiski inim- ja keskkonnasõbralikuks.

Välisministrid vahetasid ka arvamusi edasiste kahe riigi koostööd koordineerivate lepingute üle.

Soome välisminister andis oma Eesti kolleegi auks piduliku õhtusöögi.

4. mai hommikul suundus välisminister Riivo Sinijärv Helsingist töövõisiidile Rootsi. /ETA

Täitmist vajavad 39 kohtuniku ametikohta

Riigikohtu teatel on kuni 21. maini võimalik kandideerida 39 vabale kohtuniku ametikohale. Riigikohtu esimees on avanud konkursi ka Riigikohtu liikmeks kandideerijatele.

Vastavalt kohtuniku staatuse seadusele on alates 21. aprillist kuu aja jooksul avatud konkursid järgnevatele vabadele kohtadele. Vajatakse:

Viru Ringkonnakohtus 4 kohtuniku;

Tallinna Linnakohtus 11 kohtuniku ja Tallinna Halduskohtus 1 halduskohtunik;

Kohtla-Järve Linnakohtus 2 kohtuniku ja 1 halduskohtunik;

Narva Linnakohtus 1 kohtuniku;

Sillamäe Linnakohtus 1 kohtuniku;

Ida-Viru Maakohtus 1 halduskohtunik;

Pärnu Linnakohtus 1 kohtuniku;

Pärnu Maakohtus 2 kohtuniku;

Tartu Linnakohtus 4 kohtuniku;

Harju Maakohtus 2 kohtuniku;

Jõgeva Maakohtus 1 halduskohtunik;

Järva Maakohtus 1 kohtuniku;

Lääne Maakohtus 1 kohtuniku;

Lääne-Viru Maakohtus 2 kohtuniku;

Rapla Maakohtus 1 kohtuniku;

Saare Maakohtus 1 kohtuniku;

Viljandi Halduskohtus 1 halduskohtunik.

Mõlemal konkursil osalejad peavad avaldused koos süütmeevande, avalduskirjelduse, juriidilise kõrghariduse tõendava dokumendi ärakirja ja isikuandmete lehega esitama 21. maiks Riigikohtu esimehe nimele. Kontaktisik on Tiia Kotkas, Pärnu maantee 7, telefon 6 282 735. /ETA

„Estonia“ huku mälestusmärgi

töörühma esimees Uto Veering

Valitsus kinnitas 2. mail „Estonia“ huku mälestusmärgi töörühma esimehe riigisekretär Uto Veeringu. Varem oli töörühma esimees Uto Kaevats. Valitsus määras „Tallinki“ avardid uriva komisjoni vaatlejaliikmeks Riigi Piirivalveamet peadirektori Tarmo Kõusi. /ETA

Kirjandus Kunst Muusika Kultuur Kriitika

Uurimisauhind

Arvo Teringile ja Ivar Leimusele

Arthur Puksovi Fondist toetusi ligemale \$125 000 ulatuses
Juurde loodi August Külmala alafond

Eesti Üliõpilaste Seltsi Vanematekogu juures asuva Arthur Puksovi Fondi valitsus tegi tavakohtaselt EÜS-i aastapäeval, 7. aprillil teatavaks tänavused fondi laureaadid, kelleks on Arvo Tering ja Ivar Leimus. Arvo Teringule määrati auhinna CAN\$3000 viimastel aastatel ilmunud tööde eest, mis käsitlevad Eesti haritlaskonna kujunemist usupuhatusest kuni XIX sajandini, millistest olulisim on: *Tartu Ülikooli (Academia Gustaviana) senati protokollid II (1637-1644)* (Tartu: 1994, 320 lk.). Ivar Leimusele määrati auhinnana CAN \$2000 ta teadusliku tegevuse ja arvukate uurimistööde ja artiklite eest numismaatika alal, mis on avaldatud kodus- ja välismaistes teaduslikes ajakirjades.

Laureaatide valiku teeb rahvusvaheline žürii, kuhu praegu kuuluvad Taani riigiarhivaar dr. Vello Helk, Tartu Ülikooli ajaloo professor dr. Helmut Piirimäe ja Eesti Vabariigi sursaadik Rootsis, ajaloolane dr. Margus Laidre. Žürii koosseisu määrab fondi valitsus, kes kinnitab ka žürii valiku auhinnatavate tööde osas. Üle kahekümne aasta on žüriisse kuulunud mitmeid nimekaid Eesti ajaloo eriteadlasi nii Eestis kui välismaal.

ARTHUR PUKSOV

Arthur Puksovi Fond loodi 1975. aastal. Fondi kapitali aluseks on päranded EÜS-i viililase Arthur Puksovi testamendist. Viil Puksovi sündis 3. jaanuaril 1896 Rägina vallas Võrumaal. Ta õppis Tartu Ülikoolis aastail 1920-1925, saavutades sealsamas magistri kraadi (1927) ja doktori kraadi (1929) tehnilise keemia alal. Eesti Üliõpilaste Seltsi astus ta 1921. aasta kevadsemestril.

Täiendades end Soomes ning Saksamaal sai Arthur Puksovi juhtivaid teadlasi Eesti sõjaajalase põlvkonnast. Paguluses elas ta algul Saksamaal, siis Rootsis ja lõpuks Montreallis, Kanadas, kus ta ka suri 3. oktoobril 1973. Arthur Puksovi elulugu kirjeldavad täpsemalt ta posthuumselt Kanadas ilmunud mälestused *Läbi segaste aegade*.

AUHINNATUIST

Arthur Puksovi Fondi auhind on määratud eriala uurijatele nii välismaal kui Eestis ja nii eestlasist kui muulasist teadlastele, eesjuures mitte ainult ajaloolastele. Ajavahemikul 1976-1994 näekes: Arthur Võõbus, Jakob Koit, Peep Peter Rebane, Aleksander Loit, Hain Rebas, Ilmar Arens, Vello Helk, O. Rostavlev, Felix Oinas, Artur Mägi, Herbert Salu, Georg von Rauch, Tõnu Parming, Gustav Ränk, William Urban, N. Skym-Nielsen, J.E. Olsen, Karl Inno, S. Hartmann, S. Jakobson, V. Hurt, E. Ojaste, Valev Uibopuu, R. Vogelsang, M. Linge, H. von zur Mühlen, G. von Westermann, M. Raud. Edasi: Lennart Meri, Helmut Piirimäe, Sulev Vahne, Rain Rebas, Margus Laidre, Enn Tervel, Jüri Kivimäe, P. Raudkivi, L. Tiik, L. Andresen, Evald Tõnisson, Jüri Selirand ja Vilma Trummel.

TOETUSED

Ajavahemikul 1980-1989 määrati auhindadele uurimistööde eest lisaks toetusi, seda peamiselt kirjastamistegevuse alal. Teosed, mille trükkimiseks toetust anti, on järgmised: Arthur Puksovi *Läbi segaste aegade* (Toronto: EÜS-i Vanematekogu, 1980, 185 lk.); Arthur Taska *Sini-must-valge 100 aastat* (Montreal: EÜS-i Vanematekogu, 1982, 484 lk.); Eesti Teaduslik Instituut *Eesti teadlased väljaspool kodumaad* (Stockholm 1983); Artur Grönberg *Eesti Üliõpilaste Seltsi ajalugu II* (Montreal: EÜS-i Vanematekogu, 1985,

681 lk.). Toetatud on ka Stockholmis asuva Eesti Teadusliku Instituudi arhiivide korrastamist, EÜS-i Lipujuubeli Komisjoni usulooinguhindade andmiseks sinimust-valge 100-aasta juubeli puhul ja EÜS-i liikmetest üliõpilasi Tartust, kes õpivad väljaspool Eestit.

FONDI VALITSUS

Asutamistest kuni 1994. a. alguseni oli fondi valitsuse esimeheks hiljuti Torontos surnud EÜS-i auvilistlane dr. Karl Aun. Tema soovitusel valiti mullu ametijärglaseks Torontos elav dr. Tõnu Parming. Fondi valitsusse kuuluvad lisaks esimehena õp. Edgar Heinsoo, kirjatöötaja õp. Heino Laaneots, laekurina Eugen Oder ja ametita liikmetena Ivar Nippak ning Silver Kask. Varem fondi valitsusse kuulusid märgkimise sinijaures ELK peapiiskop Udo Pietarsood, Ants Lauri, Erik Kokkerit ja Joh. Kunnapuud. Fondi põhiülesandeks on moodustataks fondi valitsus EÜS-i Toronto ja Montreali koonduse liikmetest.

Kahkümne aasta jooksul on Puksovi Fondist välja makstud preemiata ja eritootustena ümmarguselt \$125 000. Fond kuulub EÜS-i Vanematekogu juurde, mis loodi 1950. aastal, koordineerimaks EÜS-i tegevust pagulustingimustes ülemaailmselt. Arthur Puksovi testamendis kindlaks määratud soovi kohaselt auhindab fondi uurimistööde, mis käsitlevad Eesti ajalugu enne 1721. aastat. Auhindamisele tulevad uurimistööde ei tohi olla avaldatud varem kui kaks aastat enne auhindamist.

UUS ALAFOND

Arthur Puksovi Fondi valitsuse aasesimees 1975. aastast peale, õp. Edgar Heinsoo tegi Eesti Üliõpilaste Seltsi 125. aastapäeva pidulikult aktusel Toronto Ülikoolis 8. aprillil teatavaks, et Torontos hiljuti surnud EÜS-i vilistlane August Külmal pärandas oma testamendil alusel fondi kapitalile täiendavalt \$50 000. EÜS-i Vanematekogu otsustas hiljuti selle päranduse alusel luua Arthur Puksovi Fondi juurde August Külmala nimeline alafond, mis töötab olemasoleva fondi valitsuse juhtimisel.

August Külmal oli Arthur Puksovi kaasaegne nii Tartu Ülikoolis kui Eesti Üliõpilaste Seltsis. Uue alafondi kasutamise üksikasjad selguvad lähemas tulevikus ja tehakse seejärel avalikult teatavaks. Täiendava

Loeng sotsiaalabi olukorrast, arengust ja probleemidest tänases Eestis Washingtoni eestlaskonnale

Pärnu linna Sotsiaallosakonna juhataja Valter Parve esines Washingtonis Eesti Seltsis

WASHINGTON, DC — 9. aprillil oli Washingtoni Eesti Seltsil külas Pärnu linna Sotsiaallosakonna juhataja hr. Valter Parve, kes luges väga informatiivse loengu sotsiaalabi olukorrast, arengust ja probleemidest tänases Eestis.

Hr. Parve on sellel ametipostil olnud alates moodunud aasta juulist. Töötanud enne seda matemaatika õpetajana, taotleb ta praegu Tartu Ülikoolis eriharidust sotsiaalhoolekande alal.

Hr. Parve tõi rea hujatavaid fakte ja statistilisi näitajaid Eesti majanduse, keskmise sissetuleku, migratsiooni, enesetappude ja mitmete teiste valdkondade kohta. Olles „tõeline kolkapatrioot“, nagu V. Parve end iseloomustas, las ta esinemise pearrõhk olukorrale Pärnu linna sotsiaalhoolekande osas.

On märkimisväärne, et tööpuudus, mille protsent Eestis tervikuna on 6,25, on Pärnus vabariigi madalaim, üksnes 2,46%. Maakonniti on aga olukord tööpuuduse osas vägagi kirju ja mõnedes maakondades, nagu näiteks Võrumaal, kus tööpuudus on kõige valusam (16%), on see näitaja Eesti keskmisest tunduvalt kõrgem.

V. Parve tõi mõned arvud ka keskmise sissetuleku kohta, mis 1994. a. neljandas kvartalis oli 2096 krooni (umbes \$180). Mitte-üldse arvatud olid keskmisest kõrgemad palgad rahanduses ja kindlustuses, 4300 krooni, ja madalaimad põllumajanduses, 1700 krooni.

Nende fakte taustal kõlasid järgmised numbrid väga masendavatenä; 1994. a. sooritati Eestis 614 enesetappu, nendest 495 mehed ja 119 naised. See teeb 41 inimest iga 100 000 elaniku kohta. See statistika on Eesti viinud kindlat maailma esimesse viiskümnese enesetappude rühkuse.

Enim sooritasid enesetappe keskealist meestevahel vanuses 35-45. Vaimselt haigeid oli nende hulgas üksnes 10-15%. Sama murettekita oli tõdeda, et 1993. a. sündis iga päev 41 inimest ja suri 58. Iive on viimase kuue aasta jooksul dramaatilisel langendul ja prognoositud on, et juba aastal 2000 läheb kooli 40% vähem lapsi kui praegu. Seega võib ette kujutada tulevikku Eestit, kus napib noori mehi ja naisi, kes viiks edasi Eesti

informatiooni saamiseks Artur Puksovi Fondi kohta palutakse lahkest kirjutada kas fondi valitsuse esimehele või kirjatöötajale: dr. Tõnu Parming, 958 Broadview Avenue, Toronto, Ont., Canada M4R 1G6; õp. Heino Laaneots, 4234 Royal Avenue, Montreal, Que., Canada, H4A 2M5.

(Vahendas EÜS-i Vanematekogu/Tõnu Parming, esimees.)

maajandust ja kultuurielu. Fakt, et eestlased endid ei taastooda ega oma arvu ei suurenda, väljendub ka selles, et üksnes 10% eesti perekondadest omavad kolm või enam last. Hr. Parve toodis jäi mulje, et elukalliduse tõus ja iibe kahanemine on peaaegu pöördvõrdelised.

Rõõmustav oli aga kuulda, et välisinvesteeringute arv tõusis Eestis moodunud aastal 31% ja et Euroopa Liit on Eesti edusamme tunnustanud ja otsustanud võtta Eesti liidu liikmeks ilma ülemineku ajata. Kuulajate kulmi pani kergitama fakt, et Venemaa on Eesti suurim investeerija, 25%-ga ennetades Soomet ja Rootsit.

Küsimustele vastates hr. Parve oletas, et suurt osa omab siin vene õlitõust ja võimalikult finantside Eestisse paigutamine variisikute ja firmade kaudu.

Peale Eesti üldise olukorra tutvustamist jätkaks hr. Parve üksikasjalikumalt olukorrast Pärnus, kus sotsiaalabi alal on tehtud märgatavalt edusamme vaatamata kõigile raskustele ja majanduslikule kitskusele. Inimeste jaoks, kes otsustaga kokku ei tule, on avatud supikööki; eakate, elust väsinud, disorienteeritud või hingiliselt häiritud inimeste jaoks on avatud hooldekodu. See saab vene sõjaväe poolt maha jäetud ohvitseride puhkekodu ja ehk ka linna kõige kallimas rajoonis. Linnaelanikel, kel on vaja hoolitseda oma eakate vanemate eest, aga ei saa seda töötõttu pidevalt teha, on nüüd võimalik tuua vanurid päevaks ajaks hooldekodusse, kus neil on seltsi, tegevust ja arstiabiigi käepärast. Tasu, mis selle eest tuleb maksta, on 1500 krooni.

Loodud on ka laenukassa inimeste jaoks, kes korteriüüri maksimisega hädas. Nimelt on Eestis seadus, mis keelab elustaseme toetust andmast juhul kui inimene on jätnud üüri maksmata. See pärast on paljud inimesed sattunud väljapääsmatusse nõiaringi millest välja aitab vastloodud laenukassa.

Veel on Pärnus tugikodu nimega „Maarja“ füüsiliste või vaimsete häiretega lastele, kes saavad seal erioptust ja abi. Erdal on ka varjupaik „Oliver“ alaealistele. Seal leiavad koha lapsed kelle vastu elu eriti lahke pole olnud. Paljud on oma vanemad kaotanud kas surmale või alkoholile. Osa lapsi on toodud sinna politsei või lihtsalt naabrite - tütavate poolt, kui nende vanemad on nad hiljanud, pilastanud või neid muud moodi ebasüüdselt koheldud. On ka kodust ära jooksnud lapsi, lapsi kes vanematega pahuksis ja muidu tõrksad, kes seadusemeeste meelehärmi teinud. Sellegipoolest on „Oliver“ neutraalne, ega ületa oma rolli varjupaiga and-

jana. Seega ei teata nad kunagi politseile, kui keegi on neilt ära jooksnud.

Uus asi Eestis on „Foster care“ mida on ka hakatud praktiseerima. Erinevalt USA-st püüavad eestlased säästa lapsi ja minimaliseerida edasi-tagasi solgutamise võimalust bioloogiliste ja võõr-vanemate vahel. Seetõttu on laste kasulasteks andmine muudetud pöördumatuks.

Hr. Parve vastas hulgalistele küsimustele ja selgitas, et sotsiaaltöötajate haridus ja elneelne töökogemus jätab kõvasti soovida. Samuti ei pidanud ta õigeks probleemide olemasolu korral alati põhjuseks raha puudumist. Pigem oleval see - nnalaskmise meeleolu“ ja kullalt levinud arvamus, et sotsiaalabi ei ole mingi tähtis asi. Mitte ainult ei valitse sääraane suhtumine Eesti ülepuundunud bürokraatias vaid ka sotsiaaltöötajad ise ei pea vajalikuks enesetäiendust ja õppimist...

Kokkuvõtteks jäi kõlama mõte, et Pärnus on palju jõutud teha ja veel rohkem tegemisel.

Aivar H. Viira

Euroteaduskonna juhtkonna esimees külas Tartu Ülikoolis

Professor Nikolaj Pedersen, kes on Euroteaduskonna juhtkonna esimees külastas Tartu Ülikooli 9. mail. Külastaiga kestel pidas ta kaks loengut NATO ja EÜ laiendamise kohta.

Tartu Ülikooli raamatukogu direktor on Peeter Olesk

28. aprillil valis Tartu Ülikooli nõukogu Tartu Ülikooli raamatukogu direktoriks endise kultuurija haridusministri Peeter Oleski.

Peale Peeter Oleski kandideerisid TÜ raamatukogu direktori kohale senine direktor Malle Ermel ja raamatukogu infoosakonna juhataja Ülle Must./ETA

Tallinnas filmitud lühiprogramm Ameerika televisioonis

Kaabel-televisiooni (CABLE) Nickelodeoni programmi raames esitatakse laupäeval, 13. mail kell 5:30 p.l. ja pühapäeval, 14. mail kell 7:30 p.l. saade pealkirjaga „Letters to Mom and Dad“.

Lühiprogramm on filmitud Tallinnas Kanada filmikompanii poolt ja käsitleb 13-aastase tütarlapse isa vanglast vabanemist, kuhu ta oli mõistetud Nõukogude Liidu võimude poolt.

Filmi „voice-over“ on valmis-tatud Kaja-Kai Ojamaa poolt.

Tiit Vähi valitsuses 15 ministrit — kolm pole kuulunud kommunistlikku parteisse

Eestsilinnuvate ajalehtede „Postimees“ ja „Rahva Hääl“ veergudel on toodud Tiit Vähi valitsuse ministrite elulood, millised huvitavad ka VES-i lugejaskonda. „Postimees“ märgib, et eluloolised andmed on koostatud asjaomaste suuliste vastuste ja kirjallike allikate põhjal.

PEAMINISTER TIIT VÄHI

on sündinud 10. jaanuaril 1947 Kaagrjärvel, lõpetanud Tallinna Poliitteenilise Instituudi ja Eesti Kõrgema Kommertskooli. Õppinud kaks kuud Kanadas York Universitys ja seitse kuud Saksa-maal Carl Duisberg Gesellschafti stipendiumiga.

Oli Nõuk. Liidu Kommunistliku Partei liige (1974-89). Väärastatud Rahvasse Sõpruse ordeniga. Oli asutajaliige Koonderekonnas, mille esimeheks ta hetkel on.

1970. aastal saadeti kohustuslik korras ohvitseriks Nõuk. armee, töötas kuni 1972. aastani Kandlakas sapöörripataljonis roodukomandöri asetäitjana tehnikala alal.

Töötanud Valga Autotranspordibüroo direktorina, ENSV Riikliku Transpordikomitee esimehena, transpordi- ja sideministri, 1992. aasta jaanuarist oktoobrini oli valitsuse esimees. Valga Rajooni Rahvasaadikute Nõukogu liige 1974-1989 ja Tallinna linnavolikogu esimees 1993-1995 ja Eesti Linnade Liidu juhatuse esimees kuni peaministriks saamiseni 1995.

Ta on abielus ja kahe lapse isa. Elab 5-toalises korteris. On ka suvila.

Omab firmade Valga AB ja Valga Group aktsiaid ja on osanik Eesti Ehituse ja Tööstuse Kommertspangas, olles ka nende juhatuste liige. Praegu loobumas aktsiaid ja juhatustest. Abikaasa viis Valga AB aktsiaid.

Viimase aja hobiks slaalom suusatamine, mida Harrastab Soomes ja Šveitsis. 1970.a. oli Eesti kõrgkoolide poksimeister.

Siseminister ja peaministri asetäitja EDGAR SAVISAAR

on sündinud 31. mail 1950 Harjumaal. Lõpetanud kaugõppe teel Tartu Riikliku Ülikooli ajaloo alal 1977-79. Olnud ENSV Teaduste Akadeemia Ajaloo Instituudi aspirant filosoofia alal. Õppis hiljem filosoofiat ja kaitses filosoofiakandidaadi kraadi Moskvas Sisteemanalüüsi Instituudis teemal „Globaalprobleemid“ dotsentiaalfilosoofilised alused“, dotsent a. 1982.

Oli Nõuk. Liidu Kommunistliku Partei liige (1982-90). Oli asutaja liige Keskerakonnas, mille esimeheks hetkel on.

Olnud Tallinna Mererajooni Rahvasaadikute Nõukogu liige 1980-87 ja EV Ülemnõukogu liige 1988-92. Nõukogu. Liidu Rahvasaadikute Kongressi liige 1989-91. Olnud IME Probleemnõukogu liige ja on üks Rahvarinde asutajaid. Kuulus ka eelmise Riigikogusse asesimehena.

Olnud ENSV Teaduste Akadeemia arhivaar, Ahja Keskkooli õpetaja, Eesti Õpilasmaleva komandöri asetäitja, Tallinna RSN Täitevkomitee esimehe asetäitja, ENSV Riikliku Plaanikomitee osakonnajuhataja, esimese ja majandusminister.

Teist korda abielus. Kolm last. Nelja-toaline üürikorter ja kasutab riigivõlut Kella-Joal.

Omab aktsiaid ajakirja „Elu Pilt“ väljaandvas aktsiaeltsis Lühter ja on „Oma Pressi“ ja „Eesti Sõnumite“ omanik.

Tähtsaim hobi on lugemine.

Välisminister RIIVO SINIJÄRV

on sündinud 27. mail 1947 Tallinnas. Õppis Tartu Riiklikus Ülikoolis keemiat, kuid jätkas õppimise pooleli ja asus Tallinna Poliitteenilises Instituudis keemiatehnoloogiat õppima, saavutas

inseneri diplomi. Täiendanud end Eesti Majandusjuhtide Instituudis.

Oli Nõuk. Liidu Kommunistliku Partei liige (1987-89). Oli Koonderekonna asutajaliige ja hetkel selle asesimees.

Vastuvõetud EÜS-i liikmeks 1994.

On töötanud Eesti NSV Teaduste Akadeemia Keemiainstituudis (1969) ja Küberneetika-instituudis (1973) ning hiljem Keemilise ja Bioloogilise Füüsika Instituudis. Oli arendustevõtte Kmetex asutajaliige ja selle direktor ning eractevõtte Kemetex-Bio direktor.

Teaduslikku kraadi ei ole. Abielus. Kaks last.

Elab Harju tänavaal paljutoalises korteris. On ka suvila.

Omab Kemitex-Bio firmas 15 aktsiat.

Hobideks on lugemine, muusika kuulamine ja tennis mängimine ning kergejõustik, milles omab isikliku rekordina 6.01 m kaugushüppe.

Kaitseminister ANDRUS ÖÖVEL

on sündinud 17. oktoobril 1957 Tallinnas, lõpetanud Tartu Riikliku Ülikooli õigusteaduskonna juristina 1985.a.

Oli 1986-88 Kommunistliku Partei liige. Töötas 1979-89 Eesti NSV Siseministeeriumis, 1985-89 kriminaaljälituse operatiivvolinikuna, oli 1989-90 Eesti Olümpiakomitee mäedžfer, 1990 Eesti Kõdukaitse staabilltem, 90-93 Eesti Piirivalveameti peadirektor ja 1993-ndast aastast Tallinna linnavolikogu korra-kaitsekomisjonis esimees.

Liikumise Eluterve Eesti juhatuse liige ja Eesti Spordi Kesklüüdi juhatuse liige.

Teaduslikku kraadi ei oma. Abielus. Kaks poega. Elab Tallinna kesklinna korteris. Suvilat ei ole. Perel on süsta ja purjekas Optimist.

Omab koos abikaasaga Tallinna Kaubamaja aktsiaid.

Hobiks korvpalli mängimine. On rahvusvahelise klassi suurmeister aerutamises. Kogub tähelepanuväärseid esimese elulugusid.

Justitsminister PAUL VARUL

on sündinud 10. detsembril 1952 Valgas, lõpetanud Tartu Riikliku Ülikooli õigusteaduskonna 1975. aastal *cum laude*.

Oli 1973-89 Kommunistliku Partei liige. Praegu ei ole üheski parteis või erakonnas.

Olnud Eesti Akadeemilise Õigusteaduste Seltsi ja Eesti Juristide Liidu liige.

Töötanud Tartu Riiklikus Ülikoolis õpetajana ja vanemõpetajana ning dotsendina ja Tartu Ülikoolis professorina 1992.a. alates ning oli Eraõiguse Instituudi juhataja enne ministriks nimetamist.

Õigusteaduste kandidaat. Kandidaaditöö käsitles tsiviilõigustliku vastutuse metodoloogilisi probleeme.

On abielus. Kolm last. Elab Tartus Annelinna 4-toalises korteris. On ka vastvalminud elamu. Suvilat ei ole.

Omab kõiki omaenda advokaatbüroo aktsiaid.

Hobideks on suusatamine ja tervisejooks. Võitnud maaspordihüngu Jõud noortemeistrivõistlustel ja vabariiklikul tasemel auhundi ja medaleid peamiselt käimises ja jooksup.

Sotsiaalminister SIIRI OVIIR

on sündinud 3. novembril 1947 Tallinnas (varem perekonna nimeliks Tavel/Davel), lõpetas Tar-

tu Riikliku Ülikooli õigusteaduskonna õigusteadlase diplomiga. Oli 1976-90 Kommunistliku Partei liige (NLKP) ja Keskerakonna asutajaliige, praegu erakonna asesimees.

Olnud Eesti Naisteliidu asutava grupi liige, praegu volikoja liige, Eesti Juristide Liidu liige, Eesti Invaspordi Liidu president ja Assotsiatsiooni Anti-AIDS president.

On töötanud ENSV Riiklikus Arbitraazis sekretärina ja konsultandina. Ülikooli ajal oli justitsemisteeriumi kohtute osakonna konsultant.

1975-1990 oli ENSV Ülemkohtu esimehe abi, 90-92 sotsiaalhooldusminister, 92 Tallinna Pedagoogika Ülikooli dotsent sotsiaalõigusteaduskonnas, sotsiaalõiguse vallias.

Teaduslikku kraadi ei ole. Abielus. Kolm tütar. Elab Tallinnas Rahumäel eramajas. Suvila Rannamõisas.

Aktsiaomanik ajakirja „Elu Pilt“ väljaandvas aktsiaeltsis Lühter.

Hobideks joonistamine (soovis koolipõlvest saada arhitektiks) ja portselanimaalimine. On ka sportidegelane. Olnud Eesti koolinoorte naiste korvpallikoondise liige.

Keskonnaminister VILU REILJAN

on sündinud 23. mail 1953 Võrus ja lõpetanud Eesti Põllumajanduse Akadeemia metsanduse ja maaparanduse osakonna metsamajanduse insenerina.

Oli 1977-89 Kommunistliku Partei liige. Eesti Maarahva Erakonna asutajaliige ja juhatuse liige. Olnud Jõgeva maavolikogu liige, Eesti Jahimeeste Seltsi liige, Jõgeva maakonna jahindusnõukogu liige, Olnud Palamuse, Kaarepere sovhoostehnikumi direktor, ning ministriks nimetamiseni Luua Kõrgema Metsakooli direktor.

Teaduslikku kraadi pole.

Abielus. Kaks tütar. Elab Luual ridaelamus. On ka aiamaaja.

Omab aktsiaid Luuna-ESV Puiduosaktsiaid aktsiaeltsisdes Lepa, Havior ja Laudor.

Sportlane ja jahindusorganisaator.

Teede- ja sideminister KALEV KALLO

on sündinud 9. detsembril 1948 Pärnумаal Tali vallas, lõpetanud Tallinna Merekooli 1970. aastal tehnik-laevajuhu diplomiga ja Tallinna tehnikülikooli ehitusinseneri diplomiga 1972. aastal.

Oli 1985-89 Kommunistliku Partei liige, Keskerakonna asutajaliige ja liige.

Sõitis kaubalaevadel peamiselt Lääne-Aafrika ja Euroopa vahel.

1979 asus tööle olümpiaobjektide ehitamise ühendatud direktiooni, tegeldes Linnahalli ehitamisega.

Kolm viimast aastat juhendas Eesti Merelaevanduse ehitusosakonda.

Lahutanud. Tütar. Elab Tallinnas Oismäel 2-toalises korteris.

Omab aktsiaid aktsiaeltsis Ravimid ja Kosmeetika.

Hobisid ei ole.

Rahandusminister MART OPMAN

on sündinud 27. märtsil 1956 Surjus Pärnu maakonnas, lõpetanud Tartu Riikliku Ülikooli majandusteadlase-matemaatika diplomiga.

Oli 1979-89 Kommunistliku Partei liige. Lõdunud kaasa Rahvarindes. Olnud Eesti Jalgpalliliidu president. Töötanud tootmiskonditsioonides Lõuna, läbides ametikohad kuni rahandusosakonna juhataja asetäitjani, olles ka peaökonomist ja ökonomiaidirektori asetäitja.

Teaduslikku kraadi ei ole.

Abielus. Kaks poega. Elab Tallinnas Mustamäel 3-toalises

korteris. Oma maja ehitamine lõppjärgus.

Aktsiaid ei oma. Harrastab sporti, korvpalli, suusatamist.

Põllumajandusminister ILMAR MÄNDMETS

on sündinud 30. aprillil 1944 Mõisakülas, lõpetanud Tartu Ülikooli välismajanduse ökonomisti diplomiga 1992.

Oli 1966-90 Kommunistliku Partei liige (EKP), Maaliidu taasasutaja ja üks Sakala maaliidu vanematest. Praegu parteitu.

Olnud Olustvere Küla Rahvasaadikute Nõukogu (RSN) liige, Saarepeedi Küla, Pärsti Küla, Viljandi Rajooni RSN-i liige ja Viljandi Põllumehete Seltsi asesimees, Eesti Jahimeeste Seltsi liige jt.

1970-72 oli Olustvere Sovhoostehnikumi peaarگونو, 1972-74 partei sekretär, 74-76 Eesti Põllumajanduse Akadeemia aianuse ja entomoloogia kateedri õpetaja. Töötanud Eesti esindajana Euroopa Nõukogu põllumajanduse ja maaelu arengu komisjonis ning majanduse ja arengu komisjonis.

Teaduslikku kraadi ei oma. Abielus, kolm poega. Elab eramajas Viljandi ligidal. Pooletonnise jahtlaeva „Sakala“ omanik.

On restaureerinisfirma Heres üks omanikke ning seemnekasvatuse ja kaubanduse firma Morgan ainuomanik.

Hobideks purjetamine, pildistamine, filmimine, kummipaadiga mööda jõgedis rändamine. On avamere purjetamises meistersportlase kandidaat. Harrastab ka kergejõustikut ja peatantsu.

Minister JAAK ALLIK

on sündinud 8. oktoobril 1946 Tallinnas, lõpetanud Tartu Riikliku Ülikooli ajaloolasena 1972.

Oli 1971-1992 Kommunistliku Partei liige, 1990-92 Eesti Kommunistliku Partei (EKP) Keskkomitee büroo liige, 1988-90 EKP Viljandi Rajoonikomitee I sekretär. Koonderekonna liige 1994.aastast.

Oli 1990-92 Ülemnõukogu liige, 1989-93 Viljandi maavolikogu esimees ja asesimees.

Eesti Teatriüliidu juhatuse liige, E. Ajakirjanike Liidu liige, olnud NSVL Teatritegelaste Liidu juhatuse liige, Eesti NSV teenelise kunstiategelane.

Oli ELKNÜ Keskkomitee infosektori juhataja, Tartu Riikliku Ülikooli filosoofiakateedri vanemõpetaja, ENSV Kultuuriministeeriumi Teatrite Valitsuse juhataja, Ajakirja „Teater, Muusika. Kino“ peatoimetaja, Viljandi Draamateatri Ugala kunstilise juht, ENSV Riikliku Kultuurikomitee esimehe I asetäitja. ENSV minister jpm.

Teaduslikku kraadi ei ole. Abielus, kolm last. Elab Viljandi Paala linnosaas ridaelamus. Suvilat ei ole.

Hobiks teatris ja seenel käimine ja lavastamine.

Minister ANTS LEEMETS

on sündinud 23. juunil 1950 Rakveres, lõpetanud Tartu Riikliku Ülikooli õigusteaduskonna 1976.a. juristidiplomiga.

Oli 1981-90 Kommunistliku Partei liige. Praegu parteitu.

Teaduslikku kraadi ei oma. Rakvere Teatri Halduskogu esimees, Rakvere Teatri Fondi Nõukogu esimees ja Rakvere klubi Tennis liige. 1990-91 Lääne-Viru maavalitsuse õigus- ja rahandusnõunik, 91-92 abimaavanem, 1992. valit maavanemaks, 1993.a. alates riiklik maavanem.

Abielus, tütar. Elab Rakveres korteris. Omab Nordpangas 20 aktsiat nominaalväärtusega 5 000 krooni.

Hobiks tennisemäng.

Majandusminister LIINA TÕNISSON

on sündinud 24. mail 1940 Tallinnas, lõpetas Tallinna Poliitteenilise Instituudi ökonomisti diplomiga, täiendanud end Moskvas, Stockholmis, Kopenhaagenis, Indianapolises ja Tallinnas majandusalastel kursustel.

Ei OLE kuulunud Kommunistlikusse Parteisse. Keskerakonna liige.

Olnud Rahvarinde volikogu liige, Ettevõtlike Naiste Assotsiatsiooni liige, Eesti Majandusteadlaste Seltsi taasasutaja liige. Pioneer.

Teaduslikku kraadi ei oma. Abielus, kaks poega. Elab Tallinnas 4-toalises korteris. Suvilat ei ole. Aktsiaid ei oma.

Kuulub mitmete aktsiaeltsisde juhatuse, kuid on oma kuuluvsse ministriks nimetamisega peatanud.

Loeb meeleldi kergemat kirjandust. Kooliajal sportlane.

Kultuuri- ja haridusminister PEETER KREITZBERG

on sündinud 14. detsembril 1948 Pärnus, lõpetanud Tartu Riikliku Ülikooli matemaatika õpetaja diplomiga, 74-77 TRÜ pedagoogika alal aspirantuuri, 88 läks TÜ doktorantuuri, mille lõpetas 1993.a. Lunds, kaitses doktori-tööd „Hariduse eesmärkide põhjendamine; paradigmad ja metafoorid“.

Ei OLE kuulunud Kommunistlikku parteisse. Keskerakonna liige.

On Briti Haridusfilosoofia Ühingu liige, Amsterdami Haridusturingute Assotsiatsiooni juhatuse liige, olnud Eesti Haridusnõukogu juhatuse esimees (89-92) ja 1989.a. Eesti esindaja N. Liidu haridusnõukogus.

1992. a. alates TÜ pedagoogikakeskuse professor, haridusteooria õppetooli juhataja.

Lahutanud. Kaks last. Elab 2-toalises korteris Elvas. Suvemaja.

Aktsiaid ei oma. Hobiks on suvised aiatööd. Kooliajal edukas sportlane. Rakvere I. keskkooli odaviskerekord on siiani tema nimel.

Minister ENDEL LIPPMAN

on sündinud 15. septembril 1930 Tartus, lõpetanud Tallinna Poliitteenilise Instituudi 1953. aastal, olnud sama kooli aspirant.

Ei OLE kuulunud Kommunistlikku parteisse. 1990. oli Vabariiklaste Koonderekonna asutajaliige, olles praegu erakonna asesimees.

Oli 1989-91 NSVL Rahvasaadikute Kongressi liige, ja Eesti Komitee juhatuse liige.

Eesti Teaduste akadeemia, Rootsi Inseneriteaduste Akadeemia, Soome Teaduste Akadeemia, New Yorgi Teaduste Akadeemia liige. On mitmete välismaadel asuvate teaduslike ühingu liige.

Aastatel 1956-61 oli Tallinna Poliitteenilises Instituudis assistent, vanemõpetaja, dotsent, 1961-80 Eesti NSV Teaduste Akadeemia Küberneetika Instituudi laboratooriumi juhataja ja EV minister idasuhete alal 1990-91.

Kaitseb 1956. aastal Tallinna Poliitteenilises instituudis tehnikakandidaadi kraadi põlevkivi keemiat alal. Doktorikraadi saavutas Moskvas Keemilise Füüsika Instituudis. 1971. aastast on füüsika ja füüsikaalse keemia professor. 1972.a. sai Jyväskylä Ülikooli audoktoriks.

Abielus, kaks poega. Elab Tallinnas Nõmmel eramaja 2. korruisel, ridaelamu Nõmmel pole veel valmis. Suvila Lohusalus.

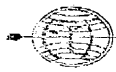
Aktsiaid ei ole. Juhatuste liige ei ole.

Peab hobiks teaduslikku uurimistööd.

(Koostas Airi Vaga)

Pakume odavamaid lennuhindu Tallinna USA-st või Kanadast

Palun helistage meile pileтите informatsiooni saamiseks

Ferrate Travel Center

135 Broad Ave. Palisades Park, NJ 07650

1-800-654-2432

(201) 592-8780

Kasutage meie alandatud reisihindu kevadell ja suvel lendamiseks Tallinna

Väljumiskoht	aprill-mai	juuni-august
New York, Boston	alates \$762.-	\$906.-
Chicago, Florida	\$818.-	\$962.-
Los Angeles, San Francisco, Seattle	\$938.-	\$1082.-

Seeniordidele hinnaalandused. Hinnale lisandub käibemaks (tax). Pakume teile samuti alandatud hindu reisideks Lääne-Euroopasse, Austraaliasse, Lõuna-Ameerikasse ja Kariibi saartele.

AIREX TRAVEL AGENCY
382 Broad Ave
Leonia, N.J. 07605

(201) 944-1273

(800) 955-7370

(201) 947-2189

All Your Travel Anywhere in the World

ESTOEXPRESS

SAVES YOU MONEY
ON FLIGHTS TO
ESTONIA

CRUISES ♦ TOURS ♦ CARS ♦ HOTELS
SCANDINAVIAN BONUSPASS FREE WITH TICKET

For information and reservations please contact:

TRAVEL SERVICE

425 Madison Avenue, New York, NY 10017

212 832-8989 800 677-6454

HEILI EINSELE
Realtor, 19 aastat
(703) 569-9700
(703) 425-1184

Osta või müüa maja minu kaudu Washingtoni äärelinnades, või ka teistes osariikides.

ANNETAN teie nimel 10% „Eesti Ameerika Fondi“
Palun kirjutada või helistada

HAYLEY EINSELE
Weichert Realtors
7210 Old Keene Mill Road
Springfield, Virginia 22150

YELLOW SIGNS SELL HOUSES!

289-8775
289-5844

Edward F. Becker

LITSENTSEERITUD MATUSEBÜROO

Büroo direktorid

Harry J. Finnn

John H. Huff

352 East 87th Street, New York, NY 10128
(1. ja 2. avenüü vahel)

Soome Jätkusõjas võidelnutele Soome poolt makstud RAHA OOTAB VÄLJAVÕTMIST

„Eesti Sõnumid“ avaldas 25. jaanuaril k.o. nimekirja Soome Jätkusõjas võidelnud meestest, kellele või kelle omastele kuuluv raha ootab väljavõtmist. Nimekirjas on mehed, kes enne Eestisse tulekut 1944 andsid Hankos oma raha *Kansallis-Osake Pankki*'sse hoiule. Soome Pank andis raha üle Eesti Pangale 1992.a. maikuu. Teate on koostanud Raul Kuutma, soomepoiste tegevimees.

Avaldame 151 mehe nimekirja, sest nende hoiused on oodanud 50 aastat väljavõtmist.

Raha maksab välja Põhja-Eesti Pank, Pärnu maantee 12, Tallinnas. Telefon: 6 40 36 21.

Aadli, Endel (1925); Aasmaa, Endel (1924); Abi, Georg (1904); Aitsema, Rudolf (1914); Allas, Ottomar (1905); Aser, Vello (1912); Aug, Albert (1914); Aul, Rein (1922); Eigi, Evard (1916); Gnadeberg, Hugo (1910); Haljasmets, Oskar (1918); Hallang, Gunnar (1916); Hallikas, Lembit (1925); Haug, Aksel (1922); Heimala, Leopold (1907); Härmatare, Jüri (1911); Ilves, Arnold (1909) Ilves, Rudolf (1911); Irval, Aado (1914); Ivari, Uno (1922); Jaenit, Meelend (1909); Jaksen, Jaan (1922); Joaveski, Leho (1921); Joselin, Olev (1914); Juhtund, Nigul (1915); Jäger, Adalbert (1914); Jürgenson, Kaljo (1925); Kadarpik, Artur (1923); Kalholm, Ferdinand (1913); Kallas, Peeter (1915); Kalm, Endel (1921); Kandre, Elmar (1902); Kangur, Hugo (1918); Kangur, Villiam (1925); Kants, Valentin (1919); Kasan, Jaan (1924); Kask, Erni (1917); Katmuk, Arnold (1912); Keermaa, Emil-Rene (1906); Kents, Johannes (1907); Kipper, Sander (1903); Kivimäe, Jaak (1912); Klaar, Kristjan (1906); Klaassen, Jakob (1916); Koitla, Arald-Eduard (1922); Krepp, Sulo-Leo (1918); Kriisa, Robert (1912); Kristal, Georg (1913); Kruusma, Heinrich (1915); Kruustee, Hengo (1910); Kull, Johannes (1923); Kuntur, Johannes (1901); Kurbek, Voldemar (1922); Kuus, Bruno (1919); Kuuskme, Henn (1905); Kuusmann, Eduard-Aleksander (1914); Küttim, Helmut (1911); Kõrvek, Leonhard (1917); Laan, Roland (1916); Laht, Edmund-Voldemar (1908); Laine, Arnold (1908); Lainveer, Ülo (1923); Laks, Harri (1923); Lalli, Endel (1915); Leemann, Valentin (1921); Lepik, Eduard (1923); Lilo, Viktor (1922); Linno, Edmund (1905); Luik, Hugo (1910); Maasikas, Ralf (1922); Maldre, Elmar (1915); Meriloo, Kaarel (1902); Meristu, Tarmo (1913); Metsaots, Mihail (1902); Metslo, Aleksander-Herman (1904); Meos, Johannes (1914); Murdlain, Jaanus (1906); Mölder, Alfred (1919); Mägila, Kalju (1924); Mõöl, Daniel (1926); Nieminen, Arno (1923); Niitsoo, Ilmar (1923); Noor, August (1909); Ode, Karl-Adolf (1913); Odraks, Emil (1918); Aidram, Anton (1902); Onu, Immanuel (1912); Oro, Evald (1916);

Ottis, Aleksei (1908); Paimla, August (1919); Paulus, Karl (1913); Pentikäinen, Mikko (1919); Pikerpõld, Ulrik (1925); Pimpuu, Johannes (1913); Ploom, Vello (1913); Priiman, Edgar (1915); Pruul, Oskar (1908); Prükk, Hans (1924); Prööm, Endel (1915); Puuri, Artur (1912); Pärilin, Voldemar (1904); Raidmaa, Arnold-Voldemar (1916); Raidma, Elmar (1923); Rajandu, Jaan (1916); Randus, Alfred (1918); Rannala, Eduard-Voldemar (1912); Ranne, Arvo (1911); Rikk, Aleksander (1905); Roos, Richard-Aleksander (1908); Ruus, Heino (1924); Ränne, Aleksander (1914); Rätsep, Evald-Johannes (1914); Saaliste, Paul (1906); Saksen, Vello (1922); Saksniit, Jaan (1909); Sarap, Johannes (1906); Sarnit, Evald-Johannes (1913); Schmidt, Oskar-Johannes (1913); Setke, Voldemar (1923); Siid, Bruno-Herman (1908); Sinisalu, Ferdinand (1910); Stahl, Paul-Emil (1918); Steinberg, August (1901); Taalman, Arseni (1911); Tahur, Leonhard (1921); Talmel, Juhan (1918); Tamm, Johannes (1916); Tammaa, Heinrich-Johannes (1906); Tamik, Otto (1924); Tarning, Adolf (1906); Tiik, Alfred (1917); Toom, Edgar (1912); Torm, Edmund-Johannes (1915); Trei, Ernst-Edvard (1914); Tubuli, Ralf-Eugen (1923); Tugi, Viktor (1920); Tuul, Rudolf (1919); Udumäe, Aleksander-Hugo (1909); Uukkivi, Valdo (1917); Uusman, Innar (1923); Vahasalu, Einart (1921); Vahtre, Lembit (1921); Vali, Mihkel (1910); Vene, Endel-Helmut (1915); Vest, Oskar (1915); Vähi, Juhan (1909); Väljak, Arnold-Edgar (1902); Öitspuu, Konstantin (1916). (Aastaarv klambrites nende järel tähendab sinnaaega)

Vahetult saavad raha kätte abikaasad abielutunnistuse ja passi ettenäitamisel. Kui vahepeal on perekonnanimi muutunud (näiteks uue abielu korral), siis peab ka selle kohta tunnistus kaasas olema. Vajaduse korral võib raha välja võtta kinnitatud volitusega isik, kellel on loetletud dokumendid kaasas.

Teised pärijad (lapsed, õed-vennad) peavad taotlema pärimisõigust seadusega ettenähtud korras. Informatsiooni selle kohta saab pangast. PANK: Põhja-Eesti Pank, Pärnu maantee 12, Tallinn. Tel. 6 40 36 21.

SOOVIB TUTVUMIST

Kui Sa oled majanduslikult mõtlej ja hakkaja EESTI mees, Sinuga soovib tutvuda nooruslik, hea välimusega blond keskealine naine Tallinnast. Olen sportlik, rõõmsameelne ja väga energiline. Oma igapäevases töös tegelen inimestega. Võtan elu reaalselt. Kui oled huvitatud tutvumisest, ole hea ja kirjuta: Pr. Leili, c/o AS „Rozalee“ Tatari 39 TALLINN, ESTONIA

Altkäemakse vastu võtnud Nikolai Dolžikov istub kinni

Ämari vangla endise direktori asetäitjat Nikolai Dolžikovi süüdistatakse altkäemaksu võtmises ja ametiseisundi kuritarvitamises kriminaalkoodeksi paragra. 164 järgi. Harju Maakohus jättis kriminaalaja arutamisel rahuldumata süüaluse advokaadi Nadežda Kikkase taotluse vabastada kaitselaine protsessi ajaks kinnipidamiselt. Kohus leidis, et veel ei ole langenuid ära süüaluse kinnipidamise motiivi ja tõkendi rakendatakse uue kuriteo toimepanemise vältimiseks. Süüaluse vabastamist ei toetanud ka riiklik süüdistaja protsessil Anne Kasasalu.

Esitatud süüdistuse kohaselt võitis Dolžikov vangidelt korduvalt altkäemakse, sealhulgas 1992. aasta juulis kahel vangil 2000 Soome marka, lubades neil vanglast kolmeks päevaks lahkuda, mille järel mehed põgenesid. Dolžikovi süüdistatakse ka vangide tööjõu kasutamises oma isa maja ja enda garaaži ehitamisel. Seda on kohtu ees tunnistanud vangla autojuht. Kohtuasja arutamist, mis võeti täna ette juba kolmandat korda, on komplitseerinud varasemate tunnistuste tagasi võtmine mitme tunnistaja poolt. Ämari vangla endine valveteenistuse operaator Jaanus Kais, kelle ülesandeks oli vangla heija järjestikuse värava avamine, tunnistab kohtule, et korralduse kahe mehe ilma dokumentidega väravast väljalaskmiseks andis talle Dolžikov isiklikult juba sündmusel eelnevalt õhtul. „Dolžikovi ütles, et ma lasaksin hommikul kaks meest ilma dokumentidega väravast välja... ütlemuse käsku pidin täitma, tunnistus Kais. Eeluurimisvangla endine asedirektor Aleksander Voropajev kaitses oma väidetes Dolžikovi ja süüdistas sama-võttes ajakirjandust. Ämari vangla korrapidaja Sergei Zarubini, kes osales 1994. aasta suvel Ämarist põgenenud seitsemehe grupi püüdmisega tegevusoperatiivgrupis, väitis, et tunnistajad koguvad vangla juhtkonda diskrediteerivat materjali täiesti teadlikult ja tasuliselt. Kohtusse kutsutakse Zarubini sõnul neid, kes laimavad härra Dolžikovi.“ Ometi oli just Dolžikov see, kes lõi Ämaris korra majja, väitis Zarubini. „Distsipliin vanglas tõusis kümme korda.“

Zarubini sõnul on kord vanglas Dolžikovi puudumise tõttu oluliselt langenud. „Viimase ajal on vallandatud ainult 8-10 kontrolööri, Dolžikovi ajal vallandamisega 70-80 ja kord oli, märkis Zarubini. Vanglakollektiivi ootas Dolžikovi mõödunud aasta detsembris, kui loodeti tema vabastamist eeluurimise alt, lilled käes, sõnas Zarubini, kelle sõnul ei tea tööle minnes kunagi, kas tuleb elusana koju või ei, sest pidevalt ähvardatakse. Vanglas karistust kandeid tunnistaja Leo Pulst võitis tagasi oma tunnistuse, et on andnud raha Dolžikovile. „Raha andsin Selivjorstovile,“ tunnistas Pulst, kelle arvates poleks midagi asja uurima hakkatudki. „Selivjorstovi vastu võiks algatada kümnelt kriminaal-asju,“ ütles Pulst. Kohtuprotsess Dolžikovi kriminaalajas jätkub 15. mail./ ETA

USA dollari kurs Eestis

Mai	KROON	+/-
8	10.9160	(0.0824)
5	10.9984	0.0144
4	10.9840	0.0080
3	10.9760	(0.0496)
2	11.0256	(0.0824)
1	11.1080	(0.0120)

Estonia. The Guide.

The first tourist guide to independent Estonia, to its land, culture and people, and to sites both famous and undiscovered

* The price is a mere \$15.95. Add \$1.- for postage.

Estonia. The Guide. Please make checks payable to: Annapolis, Eesti Ltd.

24 Sherwood Forest
Annapolis, Maryland
USA 21405

FREE ESTONIAN WORD

VABA EESTI SÕNA

Thursday, May 11, 1995

Estonian House in Chicago to plan programs for non-Estonians

The Estonian American Cultural Committee, consisting of Chicago area couples where one of the partners is not Estonian, is concerned about the future of the Estonian House in Chicago without a stronger participation of the younger generation. The group, under the leadership of their new President Leslie Elias, wants to hold and promote get-togethers and provide special events that would be of more interest to the younger Estonians and their children.

The Committee wants to develop a supplementary mailing list of those people in the Chicago area who are of Estonian descent or interested in Estonian culture, but do not presently receive Estonian House bulletins. The Committee has appealed to readers of the *Free Estonian Word*: "If you know of Estonians who have moved or are moving to the Chicago area, please send them a copy of this article or, with their approval, send their names and addresses to the Committee." Correspondence and information may be sent to:

Estonian American Cultural
Committee
c/o Estonian House of Chicago
P.O. Box 95
Lincolnshire, IL 60069

"We ask everyone to make an effort to visit the Estonian House of Chicago," said Olaf Pikat. "It is considered by many to be the most beautiful Estonian House in the world, and it has an attractive auditorium and cocktail bar. Its private park-like surroundings offer moe beauty and safety than any public forest preserve in the Chicago area."

The Chicago Estonian House is open every Sunday of the year, with lunch being served. Everybody who has any interest in Estonian culture or in the Estonians is welcome. The Committee encourages people to bring their friends and neighbors. Most big events are scheduled for Saturdays. However, on Saturdays the hall and grounds are frequently rented out for weddings and other private events. The telephone number of the Estonian House of Chicago is: (708) 537-8016.

NATO and Estonian Representatives Meet to Assess Defense

BRUSSELS, April 27—Representatives of NATO and Estonia met in Brussels to discuss the Partnership for Peace Planning and Review Process (PARP). In the 16+1 meeting an assessment was given of the state of Estonia's national defense, and the objectives of cooperation for the next three years were determined.

Attaining these objectives is necessary for unifying the principles of Estonia's national defense with those of NATO. This is the pre-condition for cooperation with members of NATO and the armed forces of these countries.

In Vaba Eesti Sõna today:

** The relationship between the USA and the Russian Federation—our best friend and our worst enemy, respectively,—is always of great concern to Estonians all over the world. The president of the Estonian American National Council, Juhon Simonson of Lakewood, NJ, spent two busy days in the Nation's capital, meeting with many high ranking officials, explaining our views and planning future activities. Front page.

** Also on page 1: a short summary of an appeal by the Joint Baltic American National Committee to President Clinton, asking "the Prez" to tell Yeltsin that Russia must publicly admit past sins and stop the slaughter in Chechnya—see the English page of last week's *VES (FEW)*.

** The status of the Tartu Peace Treaty of 1920 and the unsolved border dispute between Estonia and Russia is versatily discussed in this issue: in a column by JKr. on page 2, in the article "Unstable stability" on the same page by Olaf Imelik, whose other article "Boundlessness" appears on page 3, along with an abstract of Prof. Edgar Mattissen's most thorough treatise on this theme.

** The composition of Tiit Vähi's government certainly does not please Estonians in exile. Of the 15 ministers, only three have never belonged to the Communist Party. Those are Liina Tõnisson, Minister for Economic Affairs, Peeter Kreitzberg, Minister for Culture and Education, and Endel Lippmaa, Minister without Portfolio (European Affairs). Biographical sketches of all ministers on page 5.

** As his special adviser and secretary, the Prime Minister appointed Sirje Endre, a journalist known from both the ruling circles and the opposition, who has visited the USA many times. Page 1.

** Estonians in Washington, DC, heard a lecture about welfare and social security in Estonia of today and our readers have the summary on page 4.

** Arthur Puksov's Foundation (for advancing primarily the study of Estonian history) has announced this year's laureats. All in all, \$125,000 has been distributed, and new funding has recently been added. The foundation is based in Toronto, Canada. Page 4.

** From the Estonian communities around the country we will pick two: Dallas, TX, that got a new leadership, consisting of seven ladies (page 9) and Chicago, IL, making an appeal to Estonians of mixed marriages and those not speaking the language to join in (on this page and on page 9).

Fourteen countries have joined PARP. Under PARP, Estonia gave NATO at the beginning of the year a survey of its defense policy and defense options. NATO provided its review of the situation in Estonia and determined the fields where development in Estonian national defense and armed forces is necessary to attain the objectives of PARP.

Sweden Helps Estonia Destroy Sea Mines

TALLINN, April 28—An Estonian-Swedish agreement was signed in Tallinn on April 28, according to which four Swedish Navy ships will arrive in Tallinn on May 6 to start clearing sea mines from Estonia's territorial waters.

Head of the Estonian Navy Roland Leit said that according to his knowledge there are 11 sea mines in Estonian waters. Those to be destroyed first will be the five near the former Russian military base at Paldiski. After that, the seaway to Paldiski should be completely safe.

The Swedish vessels are mine sweepers and include divers and automated equipment for the mine disposal work. During the work, the mine sweepers also intend to search for other mines and lay the foundation for another seaway to the Paldiski port.

Leit added that, from the Gulf of Finland, two thirds of the mines laid during World War II have been found. This means that another 3,000 mines have yet to be discovered.

Sweden will cover the expenses of the Swedish Navy in the operation, which, according to Swedish Ambassador Lars Grundberg, will cost close to 2 million Swedish krona.

The work is scheduled to begin on May 8 and be concluded on May 18.

Estonian Police Arrests Leaders of 'Perm Gang'

TALLINN, April 28—Estonian Internal Affairs Minister Edgar Savisaar told a press conference on April 28 that the police had arrested the leaders of the so-called "Perm gang," one of the most influential organized criminal gangs in Estonia.

The leader Nikolai Pleskov and five members, who allegedly were involved in illegal trade in alcohol, blackmail, car thefts and offering "protection," had been arrested.

On April 24, a leader of a cartel uniting several criminal gangs, Boris Malinovskii, was also arrested, Savisaar said. A forged Estonian passport and four police radios were found on him at the time.

The Director General of the Security Police Jüri Pihl said that ties between criminal gangs and state authorities had also been discovered. He alleged that guards of Tallinn's Central Prison had taken a cellular phone to Pleskov's cell during the investigation. The group is also said to have ties with banks, passport officers and Tallinn Motor Vehicle Registry officials.

The investigation will continue, and the first cases are to be presented to the court in three months, officials said.

Federal employees can contribute via payroll

Civilian and military employees of the U.S. Government can now make a contribution to the Estonian American Fund, Inc., via payroll deduction. A person must mark 1046 (the agency code for the Fund in the Combined Federal Campaign) on his or her pledge card to give in this manner.

Estonian President Lennart Meri Praises Council of Europe for Suspending Debate on Membership for Russia

STRASBOURG, April 25—Estonian President Lennart Meri said in his speech to the Parliamentary Assembly of the Council of Europe (CE) in Strasbourg that he is satisfied with the decision of the CE to suspend debate on Russia's membership due to the continuing undeclared war with Chechnya.

"The Parliamentary Assembly is the conscience of our continent and I applaud your fortitude," Meri said. He also criticized the countries that still seek the quick admission of Russia to membership of the Council. "It is an example of using double standards and the Council of Europe should not accept it," he said. The CE should encourage democratic development in Russia with all its resources, but Russia should become a member only if it satisfies the requirements of a democratic country and stops violating human rights," President Meri stressed.

Meri supported Ukraine and Moldova in their aspirations to become members of the CE. The

President of the CE Parliamentary Assembly Miguel Angel Martinez said on April 24 that Moldova and Albania could become members in June.

Answering questions from Russian reporters, the Estonian president said that for him World War II ended with the withdrawal of foreign military forces from Estonia on August 31, 1994. Meri added that all countries can commemorate those killed in the War in the same way, but individually, one can only celebrate the victory over a totalitarian system.

President Meri also said, "Estonia is making itself ready to perform the task of a chairing country in the Committee of Ministers of the Council of Europe." He added, "It is a great honor to Estonia, but it is also a challenge. We are continuing to refine the ideas that would be our priorities as the chairing country of CE." The chairing country of the CE is changed every six months in alphabetical order. Estonia will take up the position on November 10.

Estonian Prime Minister Assures Diplomatic Corps: No Major Policy Changes

TALLINN, April 28—In a speech to foreign ambassadors and diplomats accredited to Estonia, Estonian Prime Minister Tiit Vähi said on April 28 that his "Government will not step back from the main political direction and positive continuity in governing the country which has been carried out in Estonia during the last three years." Vähi stressed that "the main directions in Estonia's foreign and economic policy will not change."

Vähi said his Government is aiming at raising the effectiveness of the state apparatus, developing infrastructure in the country regions and financing regional development projects, as ways for faster development. He also stressed consideration for the cultural and educational spheres as the main guarantors of societal and national independence.

Speaking on foreign policy, the prime minister said the broader policy will remain unchanged. Vähi said the two main themes of foreign policy which emerged during the office of former governments, which were the normalization of relations with Russia and the integration into European structures, will also determine the directions taken by his Government.

As for relations with Russia, Vähi said his Government's approach will be pragmatic, and he saw concrete solutions for several issues of mutual interest, adding that Estonia still supported Russia's democratic development.

As for the other main foreign policy issue—the integration into European structures—Vähi said the next important development is the signing of the association agreement with the European Union, which will be done by Estonian Foreign Minister Riivo Sinijärv on May 29, and starting the ratification process of the agreement.

Prime Minister Vähi said the priority in foreign economic policy after signing the European Agreement is to become a GATT/WTO member state. Estonia has already started negotiations with the organization towards this aim. Vähi also noted that moving towards the Western European Union and NATO to strengthen Estonia's security situation should be continued with the intensification of Estonia's participation in the Partnership for Peace program.

Estonia denies holding talks with Russia on dual citizenship

TALLINN, April 27—Authorities in Tallinn strongly rejected a statement that said there have been negotiations with Russia on dual citizenship for Russians living in Estonia. Estonia resolutely denied a report by Abdullakh Mikitayev, chairman of the Russian Federation President's citizenship commission, who was quoted by Interfax as saying that Russia had begun talks with Estonia on the issue of dual citizenship. Mikitayev had made the remarks at a meeting of the commission on April 26.

Estonia is not holding talks with anybody in Russia on that issue, Estonian Foreign Ministry spokesman Jüri Arusoo said on April 27. Andres Kollist, Director General of the Estonian Migration Fund, who is to take over as Director General of the Citizenship and Migration Board, denied Mikitayev's claims. "The issue has not even been discussed in Estonia," he said. Kollist added that dual citizenship is not in Estonia's interests.

Kus? Mis?

Eesti Maja juhatuse büroo

Tel: 684-0336

LAHTIOLEKU AJAD

esmasp. 10:30 - 17:00

teisip. 10:30 - 17:00

kolmap. 10:30 - 19:30

neljap. 10:30 - 17:00

reedel 10:30 - 18:00

laup. 10:30 - 16:00

pühapäeval suletud

Eesti Maja lahtioleku ajad:

	maja	enelaud	baar
neljap. 11	12-15	12-15	12-22
reedel 12	12-15	17:30-20:30	12-24
laup. 13	10-21	12-15	12-24
		17:30-20:30	
pühap. 7	suletud	suletud	suletud
esmasp. 8	suletud	suletud	suletud
teisip. 9	12-22	12-15	12-22
kolmap. 10	12-22	17:30-20:30	12-24
neljap. 11	12-22	12-15	12-22
reedel 12	12-22	17:30-20:30	12-24
		12-20	
		17:30-20:30	

Enelaud: Homa Kerkik

Tel: 212-532-4515

N.Y. ESTI NAISSKOOR

harjutab regulaarselt kolmapäeviti

kell 6 New Yorgi Eesti Majas.

Esimees Kadri Sarv

Tel. 914 446-7237

N.Y. ESTI MEESKOOR

harjutab regulaarselt kolmapäeviti

kell 7:15 p.l. New Yorgi Eesti Majas.

Esimees Victor Nigel

Tel. 201 337-8664

NYEHS BRIDGE-klubi

kohtub regulaarselt neljapäeviti New

Yorgi Eesti Majas kella 12-6 vahel.

Info: Volli Vaher, tel: (718) 326-0144.

RAHVATANTSUGRUPPI

„SAARE VIKATI“

HARJUTUSED

reedeti kell 7:30-10:30 p.l.

NY ESTI KOOL

koolipäevad 1995.a. kevadel

20. mai.

Kooli juhataja dr. Toomas Sõrra

Tel: (718) 834-0100

ESTI KEELE KURSUSED

„Estonian for Beginners and

advanced students“

Eesti keele ja kultuuri kursus täis-

kasvanutele, algajatele ja edasijõud-

nutele toimub New Yorgi Eesti Ma-

ja ja teispäeviti ja neljapäeviti kell 6 p.l.

Kursusest huvitatul võtta ühendust

NYEHS-i telefonil: 212-684-0336.

Lektoriks Jutta Kurman.

NEW YORGIS

Teisipäeval, 16. mail

kell 11:30 e.l. toimub NY E.

Senioride Keskuses E. Majas

„Emadepäeva“ tähistamine. Kav-

asavast: esineja Alice Rannik,

lühilaulus Elmar Järvelil, kõne Ilse

Leetaru, soololaul Lydia Keerdil

ja klaverimängu helikunstnik Malle

Mägi. Piduulik kohvilaud. Tulge

kõik koos külastajaga!

Reedel, 19. mail

kell 7:30 õhtul New Yorgi Eesti Ma-

ja ja esineb Eesti teatri salongi

külastajale, Eesti teatri täht SALME

REEK. Õhtu kavas on kilde esiti kir-

jandusest, eesti teatrijuht kolme

erineva riigikorra tingimustest,

näitleja elu, tänase Eesti pensionäri

mured ja rõõmud.

Laupäeval, 20. mail

ESTI KOOLI LÕPUPIDU

kell 16:00 toimub NAISSKOORI

KEVADKONTSERT ja koorijuh

Maaja Roosi 50. sünnipäeva tähistam-

ine. Kontsert on eri kavaga kui

emadepäeva kontsert Lex.Ave. kir-

ikus. Kontserdil on kaastegevad

Taavo Roos, Tiia McGovern ja An-

nabella Cascone.

Pühapäeval, 21. mail

kell 5 p.l. New Yorgi Eesti Majas

esineb Salme Reek samasuguse prog-

rammiga kui reedel 19. mail (vaata

ilemail!).

LONG ISLANDIL

Laupäeval, 13. mail

Long Islandi Rockville Centeri Holy

Trinity kirikus, 240 Lincoln Ave.

kell 1 p.l. toimub EMADEPÄEVA

jumalateenistus muusikalise osaga,

teenib Peet Jürgenstein. Orelil Ingrid

DeSisto. Järgneb kohvilaud. Kor-

raldab L.I. Eesti Seits.

LAKWOODIS

LAKWOODI ESTI KOOL

koguneb reedeti kell 6-8-ni õhtul.

Informatsiooniks helistada kooli

juhatajale, Luule Primale tel: (908)

363-3612.

RAHVATANTSUGRUPPI

„RANDLAASE“ HARJUTUSED

reedeti kell 8-10 p.l. Lakewoodi Eesti

Majas. Juhatajaks Karin Lichters.

Kolmapäeval, 17. mail

kell 2 p.l. tähistatakse Senioride

Ringis emadepäeva. Ootamatu külä-

lisenä tervitatakse kauaaegset Tallin-

na Draamateatri näitlejannat Salme

Reeki, kelle poolt on külakostiks

mõningad ettekanded eesti luulest ja

katkende lavateostest. Kõik tere

tulemast!

Pühapäeval, 21. mail

kell 3 p.l. Eesti Kooli KEVADPIDU.

Kõik tere tulemast!

Pühapäeval, 28. mail

kell 1 p.l. Lakewoodi Võitlejate

Ühingu kevadine AIAPIDU. Kav-

as Tiit Lehtmetsa eestiaineliste

diapostiviide näitamise.

SKAUDID/GAIDID

Eesti gaidide juubeli suurlaager

toimub 26. juunist 2. juulini Kloogal,

Eestis, millist laagrit USA malev

toetab juba alanud LOTERIIGA.

Loose ja lisainformatsiooni saab

maleva juhiit:

Epp Vinkman, 39. Elliot Rd., Par-

sippany, NJ 07054.

Tel: 201-335-3293.

BALTIMORE

Baltimore LAULMEHED

harjutavad teisipäeviti kell 7:30 õhtul.

Baltimore ESTI KOOL

teleb kokku pühapäeviti kell 9:20

hommikul.

Laupäeval, 13. mail

kell 3 p.l. Baltimore Eesti kooli

EMADEPÄEV ja kooli LÕPETA-

MINE.

Pühapäeval, 21. mail

kell 2 p.l. Washingtoni Markuse

koguduse EMADEPÄEVA jumala-

teenistus ja kohvilaud.

SEATTLE

Pühapäeval, 14. mail

kell 2 p.l. EMADEPÄEVA jumala-

teenistus Läti kirikus, millele järgneb

päevakohane aktus kirikussaalis.

PORTLAND

Pühapäeval, 4. juunil

kell 11 e.l. NELIPÜHI jumalate-

enistus armulaugava Portlandi Läti

kirikus, 5500 Dosch Rd.

Pühapäeval, 18. juunil

kell 11 e.l. ISADEPÄEVA, KOLM-

AINU JUMALA püha ja KÜUDI-

TAMISE aastapäeva jumalateenistus

Portlandi Läti kirikus, 5500 Dosch

Rd.

Pühapäeval, 2. juulil

kuni neljapäevani, 6. juulil

XXII LÄÄNERANNIKU

ESTI PÄEVAD

CHICAGO

Chicago Eesti Maja telefon:

(708) 537-8016

Pühapäeval, 14. mail

kell 2 p.l. EMADEPÄEVA LÕUNA-

SÖÖK. Korraldab Gunnar Auksi

abilistega.

Pühapäeval, 21. mail

kell 10:30 e.l. segakoori harjutus; kell

12:00 avatakse KUNSTI & KOHVIK,

väljapanekud maalikunstist, graafi-

kast, skulptuurist, rakenduskunstist

ja käsitöödest. Korraldab Mia

Kaidula.

Laupäeval, 27. mail

kell 6:30 õhtul Chicago Eesti

Segakoori KEVADPIDU. Baar,

kohvilaud, tants. Sissepääs \$10.

Pühapäeval, 28. mail

kell 1 p.l. lõunasöök. Perenaiesed:

Anni Püss ja Maimo Reinla. Kell 2

p.l. EELK Chicago Pauluse kogudu-

se jumalateenistus. Teenib õp. A.

Talistu.

Pühapäeval, 18. juunil

esineb ansambel UKULELE Eecstis.

KESK-FLORIDA

Pühapäeval, 4. juunil

hooaja viimane kokkutulek

SPIFFS'i ruumides kell 2 p.l. Eesti

Seitsi korraldusel.

VANCOUVER, KANADA

Laupäeval, 20. mail

Pühapäeval, 21. mail

kell 6:30 & 1:30 Vancouveris,

Kanadas, teatriendus „Pulmad

Abrika moodi“ Meie Kodu saalis.

Laupäeval, 27. mail

kell 2 p.l. MAIPIDU Mäeotsal.

Emadepäeva KONTSERT New Yorgis

NY Eesti Naisskoorigil on olnud tihe

ja pingust nõudev kevadhooaeg,

aga selle peele vaatamata on koor

jõudnud valmistada mitmekesise ja

meeloluka kava oma Vaimulikkus

Emadepäeva Kontserdiks, mis

toimub pühapäeval, 14. mail kell 2

p.l. E.E. Luteriusu kirikus, Lexing-

ton Avenue ja 88 Street nurgal.

Kavas on nii uut kui tuttavat. Pal-

ju kiita saanud Toronto kontserdi

kavast esitab koor Tobiase „Jeruu-

salema Tüüred“ ja Duesbergi „Kas

on linnukesel muret“. Emadepäeva

meelolooku on kavas Mart Saare

„Üks suu“ Tiia McGoverni soolaga

ja esitenduseena New Yorgis Vel-

jo Tormise seatud „Kord mõtetes

avamine“. Vaimulik helilooja Kaijo Rind

on esindatud kahe lauluga: „Loo

mulle, Jumal, üks puhas süda“ ja

Maarja kiitusetul“. Veel on kavas

Bachi „Mu südames on pühapäev“

ja Duesbergi „Kuiis pean vastu

võtma“.

Kontserdi kõrgpunktiks osutuvad

kindlasti kolme andeka solisti et-

tekanded. Kuuleme siinsetele

esitajatele juba tuttavaks saanud

sopranit Annabella Casconet, koori

osa solisti mezzo-sopran Tiia

McGoverni ning noort tšellokun-

nikku Taavo Roosi.

Ilusamat Emadepäeva kingitust

ei oskagi välja mõeldja kui see

kaunis muusikaline õhtupoolik Le-

xington Avenue kirikus!

Kadi Sarv

EMADEPÄEV

New Yorgi Eesti

„Tants Saaremaa Ballroomis” videol NY E. Seenioride Keskuses

Traditsioonilise tervitusega avas esinaine Alice Rannik 2. mai seenioride kokkutuleku, öeldes: „Südamlik tere tulemast teile kõigile ja südamlik tere tulemast ilusale maikule, mil loodus tärkab elule ja õitsele.”

Järgnes video-filmi „Saaremaa Ballroom Dancing” jälgimine. Šabloonsusse kippuv tegevuse videol näitas haruldast selgetes piilides kodumaa laste, noorte ja nende juhtide energilist tegevust, huvi ja püüdlust ja modernset suunda, tantsu, laulu, kui ka vastava muusika alal. Filmi kestvus oli ligi 45 min.

Saaremaa valmistatud videofilm originaalilist aratõmbe Amerikas näitamiseks tegi Ümo Taps, kes oli kinkinud selle oma emale, Leida Tapsile, kelle abikaasa oli sarlane.

Seen. Keskus tänab L. Tapsi videolindi kasutamise eest. Samuti tänab Seen. Keskus Andres Savi, kes käivitas videopildi aparraadi.

Erilise tänuga kviteerib Seen. Keskus energilisi daamidid juhatause koosseisust kohvilaua ja muu korralduse eest.

Järgnevalt esinaine A. Ranniku teatati toimub 16. mail kell 11:30 e.l. New Yorgi Eesti Majas Seenioride Keskuse EMADEPÄEVA tähistamine.

Dallase Eesti Seltsil uus juhatus

Dallase Eesti Seltsi vabariigi aastapäeval toimunud peakoosolekul valiti seltsile uus juhatus, mille esimeheks valiti Ebo-Liis DeGalle. Fotol uus juhatus vasakult: Urve Kiik, Aino Lupica, Vicki Kindergeran, Ebo-Liis DeGalle, Krista Savage, Edith Naelpää ja Ellen Trick. Seltsi uus aadress on: DALLAS ESTONIAN SOCIETY, 3601 Mockingbird Lane, Dallas, TX 75205 ja telefon: 214-528-2665.

Kavas lühipalvus: Elmar Järvet; kõneleb Ilse Leetaru teemal „Linnaalaps suvel maal”; laulab Lydia Keerd; mängib klaverit heilikunstnik Malle Mägi; lõpuks pidulik kohvilauad.

Seenioride Keskus ootab EMADEPÄEVA tähistamisele kõiki oma liikmeid. Tulge ise ja tooge kaasa ka oma külalised.

R.A.

NOORED JA CHICAGO eestlaste ühiskond

Chicago Eesti Maja kavatses suurendada ingliskeelsete ürituste programmi võtmist, et ühendada rohkem noori CEM-i tegevusega. Vaadates praeguse tegevliikmeskonna keskmisele vanusele, on vajalik, et kõik eesti päritoluga noored, isegi kui nad ei räägi eesti keelt, võtaksid aktiivselt osa Eesti Maja ettevõtmistest.

Tänase VES-i ingliskeelset leheküljel on ära toodud üleskutsed, et koguda Chicago ümbruse eestlaste aadresse, kes sinna on kolunud, kuid jäänud emale eestlaste tegevusest. (Vaata 7. lk.)

NELIPÜHA jumalateenistus. Teenib õp. A. Talistu. Hiljem koosviibimine kohvilauas.

EELK CHICAGO PAULUSE KOGUDUS

Ilse vöabus, esinaine
100 Forest Place # P7, Oak Park, IL
60301, tel.: 708 386-6274
Pühapäeval, 28. mail kell 2 p.l. Nelipüha jumalateenistus Eesti Majas. Teenib õp. Arnold Talistu. Orelil Regina Vöhma.

EELK LOS ANGELESE KOGUDUS

859 Cedarwood St., Orange, CA 92669
Hooldaja õpetaja Endel Ulp
Tel.: 714 778-3117
Koguduse esimees: Heino Nurmberg
Tel.: 714 633-3234

KIRIKUD:

Los Angeles: Latvian Ev. Luth. Church, 1927 Riverside Dr.
Oranges: Christ Lutheran Church, 2715 E. La Veta Ave.

Pühapäeval, 21. mail kell 2 p.l. PIDULIK jumalateenistus Los Angeles kirikus. Nöukogu õunistamine. Teenib õpetaja Endel Ulp. Külalisena jutlustab Peet Jürgenstein Usuteaduslikust Instituudist. Orelil Edna Tammanik.

EESTI BETAANIA NELPÜHI KOGUDUS

150 East 62 Street, NYC
(United Methodist Church)
Tel.: (516) 561-1621

Jumalateenistus igal kuus esimesel ja kolmandal pühapäeval kell 2 p.l.

Pühapäeval, 21. mail kell 2 p.l. EMADEPÄEVA jumalateenistus ja dr. Alvine Pärna MÄLESTUSTEENISTUS. Juhatab: Leevi Kii. Kõneleb: Päivo Kasekamp, endine Tartu Metodisti kiriku pastor.

MUUSIKALISES osas esinevad: Maa ja Roos klaverit, Taavo Roos tsellol ja Leila Roos viiulil.

Teenistusele järgneb kohvilaua ja koosviibimine.

KÖIK ON TERETULNUD!

Fred Ise 70-aastane

Fred Ise, kauaaegne tegutsesja välis-eesti ühiskonnas ja Eesti iseseisvuse taastamisvõitluses, jõudis oma eluteekonnana 70. aasta tähistamisesambani.

Juubilar sündis 20. aprillil 1925.a. Tallinnas ins. Rudolf ja Niina Ise teise pojana. Kolme-aastasena siirdus väike Fred koos vanematega Brasiiliasse, kuhu tema isa oli määratud Eesti Vabariigi aukonsuliks. Pärast tagastulekut kodumaale asus Fred 1933.a. Tallinna Jakob Westholmi Era-Humanitaargümnaasiumi, kus ta jätkas oma õpinguid ka vene okupatsiooni ajal, mil 1940.a. Westholmi Gümnaasium ühendati Tallinna Prantsuse Lütseumiga. See oli surveaeg, kus patriootilist meelestatud õpilaskond loosis vabandada vene survest.

1941.a. suvel Nöukogude Vene ja Saksamaa vahel puhkenud sõda andis ka 16-aastasele Fredile lootust Eesti Vabariigi taas-iseseisvumiseks. Selles vaimus oli Fred Ise üks nendest, kes heiskas 28. augustil 1941.a. eesti sini-must-valge lipu Pika Hermani torni, kui Tallinn oli sõjakeerises ja vene sõjavägi taandumas pealtinguva saks sõjaväe survel. Sellele järgnes sõjaretk Tallinnas moodustatud partisanüksuse liikmena Lääne-Eestit okupeerivate vene vägede tagalasse. Eesti vabastamise järele jätkusid õpingud ja Fred Ise lõpetas 1944.a. kooli, olles kooli lõpetamisele eel vene õhurünnaku tagajärjel kaotanud oma kodu.

Septembris 1944.a. põgenes ta liginevate vene vägede eest Saksamaale. Pärast sõja lõppu 1945.a. siirdus Memmingeni põgenikelaagrisse, kus ta tegutses eesti skautluse arendamisel skaudijuhina.

1946.a. astus juubilar Müncheni Tehnikaülikooli insenerikooli õppima. Õppetöö katkes 1949.a. ümberasumisega USA-sse.

Uueks koduks sai Baltimore, kus ta rakendus tööle Johns Hopkinsi ülikoolis elektroonmikroskoopia tehnika arendamise alal, jätkates ka oma õpinguid sama ülikooli õhtukursustel. Ralukultu töövaimus kulgenud elukäigu katkestas Korea sõja puhkemine 1950.a.

Fred Ise värvati USA sõjaväkke, kus ta teenis alhohvitserina tanki ja õhutõrje suurkoolis Texasas. Pärast sõjaväest vabanemist rakendus õhutõrje firma teenistujana kui radari ja juhitud raketite osakonna teooria ja

prakтика õppejõud, 1959. aastal määrati Fred Ise kaugelaste raketrelvade (ICBM) vastase kaitseüsteemi arendusprogrammi koosseisu, kus ta tõusis selle, nii USA-s kui ka Atlandi ookeani tegevuse katsetusprojekti ülemaks, osaledes 1962. a. ka Vaikses ookeanis teostatud USA tuumarelva katsetes. Hiljem määrati F.I. kaugelaste raketrelvade vastase kaitseüsteemi radari ja kalibratsiooni laboratooriumi ülemaks Põhja-Gröönimaal asuvas USA kaitsebaasis.

Pöördunud tagasi USA mandrile, asus Fred Ise 1972. aastal Bendix Corporation (nüüd Allied Signal) teenistusse Marylandis asuvas NASA „Goddard Space Flight Centeris”, kus ta praeguseni töötab ülemaailmsete satelliitide jälgiva laserjaamade võrgu administratsiooni ülemana. Juubilaril vastutuskohad USA kaitse- ja kosmose organisatsioonides nõudis ka laialdast ülemaailmset reismist ja läbirääkimisi välisriikide valitsuste ja teaduslike organisatsioonide juhtivate esindajatega.

Vaatamata pingerrikkale ja aeganõudvale tööle on juubilar alati aega leidnud osavõtmiseks välis-eesti ühiskondlikust kui ka Eesti iseseisvuse taastamise tööst. Nii on ta olnud 1976. aastal II Ülemaailmsete Eesti Päevade üldkordinaatoriks; 1978. a. kuni 1985. a. Baltimore Eesti Seltsi esimees; Eesti Rahvuskomitee Ühendriikides (ERKÜ) X., XI, XII, XIII, XV Esinduskogude liige, kuuludes ka X Esinduskogu juhatusse ja olles mitmed aastad ERKÜ Delaware-Maryland-Virginia piirkonna esindaja. 1990. a. kuni 1993. a. oli ta Ülemaailmse Eesti Kesknöukogu juhatause asemik.

Viimastel aastatel on juubilar tegevenud Eesti Rigikaitse Akadeemia (ERA) abistamisega ja Marylandi osariigi Rahvuskaadri Eesti abistamisprojekti sidemehena.

Akadeemilisel kuulub juubilar korraldusse ja on abielus siinse välis-Eesti ühiskonnas tuntud Anne-Liis Isega (neiuana Sööt). Nende ilus ja külalislahke kodu on olnud peatuspaigaks paljudele koduülelastele, kelledest mitmed on väljapaistvalt tegevenud Eesti Vabariigi iseseisvuse taastamistööd.

Juubeli puhul soovime tublite töömehele veel palju kuldseid eluastajaid tegevuseks meile rahvuslikul tööpöhlul.

Johannes Pedak

San Francisco kogudusel uus juhatus

Pühapäeval, 23. aprillil k.a. leidis aset EELK San Francisco koguduse täiskogukoosolek, kus valiti uus nõukogu ja juhatus.

Koosolek algas kiriku seltskondlikes ruumes vahetult pärast jumalateenistust, mille pidas külalisõpetaja Leo Leiv Oregonist.

Koguduse eelmine nõukogu ja juhatus olid koguduse elu juhitanud viimase kolme aasta jooksul, mis ajal kogudus on üle elanud mitmeid raskusi ja muudatusi. Õpetaja koha vakantsseks jäämise põhjusil on kogudus viimase kahe aasta jooksul toiminud külalisõpetajate abil, kelleks on olnud õpetajad Hendrik Laur, Leo Leiv, Valdeko Kangro ja Endel Ulp. Jumalateenistusi on peetud vähemalt kord kuus, väljaarvatud suvekuudel, ka kaugemates piirkondades Fresno ja Napal.

Koosolekut valiti juhutama Heino Jõgis, kes ka koguduse nimel avaldas tänu endisele nõukogule ja juhatausele tehtud töö eest. Täiskogu arvates tuleb uuel koguduse nõukogul ja juhatusel edasi töötada samas vaimus, kuna väljavaated täisajalise õpetaja saamiseks näib olevat minimaalsed. Uus nõukogu alustab tegevust koosseisus: Edward Eibach, Ilse Grüner, Peeter Gröner, Tiit Johnson, Heino Jõgis, Silver Korju, Magda Kõivsaar, Juhana Liikane, Merle Möll (Napa pihtkonnast), Evert Rekk, Albert Riisma, Sven Ruetman, Endel Sang (Fresno pihtkonnast), Erla Tammar ja Heino Valvur. Kandidaatideks jäid Uno Vedemän, Aino Mattos ja Hille Valter.

Järg 10.lk.

KIRIKUTE TEATED

NEW YORGI EESTI EV. LUTERIUSI KOGUDUS

Lex.Ave. & 88 Street
Hooldaja õpetaja Uudo Tari
tel.: (203) 633-6661
Esimees Aleksander Ers
tel.: (516) 921-9286

Koguduse postiaadress: P.O.Box 481
Grete Station, New York NY 10028.
Kantsleite aadress: 107 East 88 St.
2-B NY 10128, telefon: (212) 534-5704.
Leinatilutuste 24-tunnine valvetelefon:
(212) 289-8775.

Lauapäeval, 13. mail kell 1 toimub Long Islandi Rockeville Centeri kirikus EMADEPÄEVA jumalateenistus muusikalisel osaga. teenib Peet Jürgenstein ja organist Ingrid DeSisto.

New Yorgi Eesti Naiskõori EMADEPÄEVA KONTSERT on pühapäeval, 14. mail kell 2. Juhatab Maarja Roos. Solistid: sopran Annabella Cascone, tsellist Taavo Roos ja metsosopran Tiia McGovern. Solnaises osas Rudolf Alari.

Täiskogu koosolek toimub pühapäeval, 21. mail kohe pärast jumalateenistust.

EELK NEW YORGI PAULUSE KOGUDUS

Kirik: 155 East 22nd Street, NYC
Koguduse õpetaja Thomas Vaga
Tel.: 908 370-8317
Organist: Ingrid DeSisto
Koguduse esimees: Endel Reinpöld
tel.: 212 685-0776

Pühapäeval, 14. mail kell 2 Pauluse koguduse EMADEPÄEVA teenistus ja koosviibimine lõunalaual. Teenib koguduse õpetaja praost Thomas Vaga, solistina sopran Lydia Keerd ja tsellist Mattheus Vaga. Emade mälestamine. Järgneb koosviibimine kevadilauludega Airi Vaga poolt valmistatud lõunasöögilauas. Kõik teretulnud osadusse.

Tooge oma lapsed ja lapselapsed kirikusse ja tulge ise kaasa. Lastele akendage varustatud mängutuba, kuhu kostab jumalateenistust, aga kust ei koosta laste häälid kirikusse.

Õige elab usust Kristusesse.

EELK CONNECTICUTI KOGUDUSE

jumalateenistused Connecticutis ja väljaspool
Koguduse õpetaja Valdeko Kangro
tel.: (203) 423-7526

EMADEPÄEVA KIRIK MANCHESTERIS

on pühapäeval, 14. mail kell 2 p.l. Concordia luteri kirikus, 41 Pitkin St. Teenivad õp. Valdeko Kangro ja Uudo

Tari. Jutustab õp. Uudo Tari. Orelil Allan Conway. Koguduse segakoor. Ettekandeid ja kohvilauad.

VABAÕHU KIRIK

ANDOVERIS

on pühapäeval, 28. mail kell 2 p.l. Eesti Maal. Teenivad õp. Valdeko Kangro ja Uudo Tari. Mängib puhkpillide ansambel Ains Laane juhatusel. Kohvilauad. Vihma korral on teenistus Andoveri Congregational kirikus.

PIIBLITUNNID

Andoveris Congregational kirikus on piiblitunnid laupäeval, 20. mail kell 4:30.

EELK BERGEN COUNTY KOGUDUS

Palisades & Linwood Ave., Bogota, NJ
Hooldaja õpetaja praost Thomas Vaga
Koguduse esimees Aksel Lehtmaa
707 Beechwood Dr. Wash. Twp.
Westwood, P.O., NJ 07675.
Telefon (201) 664-1669

Pühapäeval, 21. mail kell 3 p.l. EMADEPÄEVA tähistamise jumalateenistus. Teenib Elmar Järvet. Orelil Ellen Brady.

EELK LAKEWOODI PÜHAVAIMU KOGUDUS

Kirik: 607 East 7th Street, Lakewood NJ
Koguduse õpetaja: Thomas Vaga
tel.: 908 370-8317
Koguduse esimees: Harry Must
tel.: 908 363-1336
Organist: Maria Star

Jumalateenistus igal pühapäeval kell 10. Pühapäeval, 14. mail kell 10 EMADEPÄEVA jumalateenistus. Teenib koguduseõpetaja Thomas Vaga. Solistina sopran Maarit Vaga ja tsellist Mattheus Vaga. Järgneb kohvilaud koguduse mees-pere korraldusel.

BIBLESTUDY every Monday at 7:30.
Õige elab usust Kristusesse.

EELK SEABROOKI KOGUDUS

Koguduse õpetaja Philip Tammaru
68 Cedarbrook Ave., Bridgeton, NJ
08302, tel.: 609 455-6749

Jumalateenistus igal kuus esimesel, kolmandal ja viiendal pühapäeval ja suurtel pühadel kell 10:45.

Pühap., 21. mail kell 10:45 peapiiskoplik jumalateenistus.

EELK CHICAGO ESIMENE KOGUDUS

2618 N. Talman Ave. Chicago, IL
60647, tel.: (312) 252-8470
Pühapäeval, 28. mail kell 10:30 e.l.

EELK Los Angelese kogudus 45-aastane

PIDULIK

JUMALATEENISTUS

EELK Los Angelese koguduse pühitses 12. märtsil oma 45. sünnipäeva peapiiskopliku jumalateenistusega Los Angelese Lätl Luteri kirikus. Selleks ajaks oli kohale jõudnud peapiiskop Udo Petersoo abikaasaga. Nematad said tunda ka Los Angelese talve, tugeva vihmajuga ja kohalike uputustega, sest siin lund asendab vihm.

Jumalateenistuse alguseks sisenens esimesena koguduse esimees Heino Nurmberg, koguduse lippu kandes. Temale järgnes koguduse nõukogu ja juhatas. Nendele järgnesid õp. Endel Ulp ja lätl koguduse õp. Martins Irbe. Viimasena protsessioonist sammus karjase kepiga oma talle-keste järel, neid Jumala ette juhataes, peapiiskop Udo Petersoo. Lipp asetati Lätl ja US lippude kõrvale, kuhu see jääb edaspidiseks.

Algiturgias teenisid peapiiskop Udo Petersoo ja õp. Endel Ulp. Algiturgias lõppedes LA koguduse segakoor laulis Jaak Kuke juhatusel Sisaski *Sanctus*, mis sobis väga oreihelide saatel nii kooskõnaliselt kui meeleoluliseks tunnetuseks.

Peapiiskop, kantslisse astudes, tutvitas kogudust tema 45. aasta sünnipäeval. Ta võitis oma jutluse alguseks Matt. ev. 17: 9-12, peirkirja „Inimesepoeg kannatab“. Jutlus oli väga sisukas koguduse moodunud ja tänapäeva seisukohast, ja oli suunatud lootusega tulevikuks. Siin Kristus sammus vaikselt vastu oma kannatavale saatusele. Saatust kuulu moraalise küljega kümne kääbu põhimõtetele, sest see pidi ületama surma võimu armastusega. Need kaks, armastus ja surm pidid kõrvu seisma. Kolgatal lõppes ka kõige suurem kannatus päikese varjutuse saatel. Peapiiskop toonitas selle koguduse vaimse juurte istutamist ja nende juurte juurdumist sügavale võitlevasse ellu Jumala Poja armastusega inimese vastu. Sinna on veel lisandunud teisi armastuse jõude, millest algust koguduse tegevust põgeniku seisusest kuni tänapäevani.

Pärast jutlust tutvitas lätl koguduse õpetaja Martins Irbe sünnipäeva kogudust oma koguduse nimel.

Kirikupalve pidas õp. Endel Ulp, õnnistas peapiiskop Udo Petersoo. Pärast õnnistamist ja lõputaluu kogudus lahnus eesotsas peapiiskopi, õpetajate ja koguduse nõukoguaga koosviibimisele kiriku alimisele korrale, kus oli kohvilaud kaetud peresema Asta Andersoni armastusväärse tegevusega.

Koosviibimisel töid tutvitus lätl kiriku esimees, andes üle kiriku võtme LA koguduse esimehele Heino Nurmbergile ja ühtlasi teatas meie lipu kirkusse jäämist koos Lätl ja USA lippudega. Trivitusse tõi presbüteeria õp. Jack M. Lo, Missioon Viiesit, kes on olnud paljudel kordadel abistavaks käeks LA kogudusele.

Oma sõnavõtu peapiiskop selgitas olukorda Eestis ja välismaal asuvate luteri kirikute erinevatest olukordadest ja sealsele koguduse abistamisest.

Koosviibimise lõppes tujuküllases ja sõbralikus meeleolus, soovides peapiiskoppi koos abikaasaga tulevikuks jälle näha.

E.U.

JUUBELIALBUM

1950-1995 ALBUM EELK Los Angelese koguduse 45. aasta puhul ilmus hiljuti trükis. Albumi toimkorda kuulusid Heino Nur-

berg, esimees; Karl Mikelsaar, Õp. Rein Neggo ja õp. Endel Ulp. Kaane kujundas Tiiu Piirisild — Lätl kiriku fasaadjoonis, kus toimuvad antud ajal jumalateenistused. Album sisaldab hulgaliselt fotosid paljudelt autoritelt.

Mitte ükski ei anna album ülevaadet koguduse elust 45 aasta jooksul — selle „sünnist“ kuni antud aja tegevuseni — vaid ta on ka kogu Los Angelese ja ümbruskonna eestlaste ajalugu.

Koguduse rajamist organiseeris õpetaja Rein Neggo 1950-52 ja oli sellest ajast peale teeninud kogudust. Koguduse õpetaja kõrval on kogudust teeninud ka loendamatu teised — naised ja mehed, kes on kandnud edasi eestlastele vajalikke usulisi ja teisi üritusi.

Artiklid, millised on kirjutatud L.A. eestlaste organisatsioonide esindajate poolt, vihjavad sellele faktile, millist osa on kogudus mänginud nende tegevusajastul. Bruno Laan nimetab, et „EELK Los Angelese kogudus oli üks Eesti Maja asutajatest organisatsioonidest, nii on olnud ka enamuse koguduse liikmeid meie ühese kodu, Eesti Maja omanikud...“

Los Angelese Eesti Selts hindab kogudust kui „mitte ükski eesti rahvust tema usulistest vajadustest teeninud organisatsiooni, vaid on ka temal suur osa rahvuslikes ülesannetes noorte kasvatamisel ja õpetamisel...“

Gdr. Virve Lillipuu, gaidüksus „Taaratüred“, mis alustas oma tegevust 1967. aastal, hindab EELK Los Angelese kogudust ja õpetaja Rein Neggo't majanduslikult toetuse eest.

Skrm. Elmar Koik annab pikema ülevaate skautüksuse „Tulehoidja“ tegevusest, milline asutati 1961. aastal ja milline lõpetas oma tegevuse 1985. a. skautide vähesuse tõttu.

Karin Nukk, Los Angelese Eesti Täienduskooli juhataja, kirjutab, et „...täienduskooli algas oma tegevust EELK Los Angelese koguduse tiival al 1950. aastal...“ Kool on olnud koostöös „... ka EELK kogudusega ja alates 1980. a. on jõulupuju ja emadepäeva kavad ühiseid peetud.“

Gedi Aniline nendib kokkuvõtlikult „20 aastat Los Angelese Eesti Seeniioride Klubi“, et „...klubi sünnilugu algas 1974. aastal, mil õpetaja Rein Neggo tegi ettepaneku asutada organisatsioon, kuhu kuuluks küpsesse eluikka jõudnud naised ja mehed...“ 1975. aastal koguduse täiskogu andis vabaks \$20 000 ja volitas juhatusel kinnisvara soetada selle summa piirses.“ (Kinnisvara soetamine siiski ei taostunud majanduslike raskuste tõttu. G.An.)

In Memoriam tsüklist nimetatakse praost Aleksander Hinnot, kui hoolidajat õpetajat 1955-66, õp. Gunnar Mölderit, kes valiti 1993. a. koguduse õpetajaks. Ent kui oli teoks saamas õpetaja immigrerumine Buenos Airesest Los Angelesse, ta suri ootamatult 1994. aastal. Õpetaja Oskar Pastik teenis kogudust 1950-1980. Kogudust teeninud või koguduses jutlustanud õpetajate nimistu on üpris pikk.

Jumalateenistuste muusikalise osa täitjaks on olnud koguduse kestvuse ajastul tänapäevani kaheksa organisti, kes pidasid ametit lühemat või pikemat aega — esimeseks oles Johannes Neggo ja tänapäeval Tia Mikelsaar ja Rein Rannap. Üksikjuhtudelgi on jumalateenistust pakunud saatemuusikat kaheksa muusikut.

Surma täbi on lahknud kogu-

Dr. Igor Tamm IN MEMORIAM

Käesoleva aasta 6. veebruaril suri 72 a. vanuses Watch Hills, R.I. tuntud eestlaste teadlane, Abby Rockefeller Mauzé emeriit professor Rockefelleri ülikoolis, New Yorgis, dr. Igor Tamm, sündinud 27. aprillil 1922. a. Tapal, õppinud arstiteadust Tartu Ülikoolis 1942-43. a., Karolinska Instituudis Stockholmis 1944-45. a. ja saavutanud arstiteaduse doktori kraadi Yale'i ülikoolis (summa cum laude) 1947. aastal, ning liitunud Rockefelleri ülikooliga 1949. a. Dr. Tamm oli ülemaailmselt tuntud teaduslik uurija ja õpetlane, kelle erialaks oli viiruste koostise, paljunemine inimrakkudes ja paljunemist takistavate tegurite uurimine. Tema avastuste hulka kuulub muuhulgas nn. Tamm-Horsfall'i „urinary glycoprotein“ avastamine.

Aastal 1967 oli dr. Tamm esimeseks ühendriikide kodanikust teadlaseks, kellele anti Alfred Benzon'i nimelise sihtasutuse poolt Kopenhaagenis samanimelise tunnustushaigini ja aastal 1975 austati teda New Yorgi Teaduste Akade-

Mälestame leinas kauaaegset, head sõpra

Aksel Kiiss'i

Malle ja Leo Hannibal
Lehta ja Ilmar Kuljus
Thomas Tuling

Puhka rahus, armas sõber

Aksel Kiiss

Mälestavad kurbuses

Franz, Eena-Mai
Paabo, Gunnar, Maya
Randmae, Rein, Maire, Alan
Roosild, Sven
Salumaa, Eduard, Tamara, Sven,
Cammy, Gunnar

nia poolt Sarah L. Poiley mälestusauhinna. Dr. Tamm kuulus paljudesse teaduslikudesse ühingutesse, olles nende hulgas ka ühiprestiiitika National Academy of Sciences liige, ning enam kui 250 teadusliku trükise autor ja

kaasautor.

Järeldades dr. Tammele, ühele enim tuntud Eestist pärinevale teadlasile kirjutas tuntud ajakirjanik Lawrence Van Gelder ja see ilmus The New York Times'is.

H.LL.

Välismaalasesna sünnimaal IV

Ago Ambre

Narvas, Peetri platsil näitas Lenin „õiget“ teed kuni 1993. a. jõuludeni. Novembris toimunud omavalitsuse valimistel läks linnavalitsus eestlaste kätte. Varsti loiti punasele põhikule tagasihoidlikum asukoht maapinnal näitama teed esinduslikku restorani Hermani kindluses. Tagantjärele

tarkus ütleb, et oleks pidanud suhtuma suure ettevaatusega tema viipele söögikohta.

Narvas oli juba kolm IESC vabatahtlikku nõustamata: linnavalitsuses, Narovas ja Kreenholmis. Oli tarvis ka Püssi Püülaastplaadi Kombinaadi vajadustega tutvuda. Nii et ees oli järjekordne sõit kindresse. „Mõni päev varem oli abikaasa Tallinna jõudnud ja tema oli ka huvi sünnimaal kirdeosaaga tutvuda. Narva üldmuljet dikteeris N. Liidu arhitektuur. Märkimisväärsetest hoonetest oli säilinud vähe, nende hulgas raekoda, maja, milles asus Vanalinna hotell ja Kreenholmi hoonestik. Nõupidamised vabatahtlikega toimusidki lõunalaual selle esinduslikus restoranis, kuhu teed näitas Lenin.

Narva on puhas, sugugi mitte mingisugune ödne koht, leidis abikaasa. Paari päeva pärast tekkisid tal valud, mis aina suurensid. Lõpuks otsustasime haigla kasuks. Nõuandjad, pidades ehk esmajärguliseks olmetingimust, soovitasid Magdaleenat, nüüd juba erahaigla kuldsovitperioodil tuntud kui partelialest paradisi. Keskhoonemikul haiglasse jõuduna küsiti minult kui välismaalaselts otsukohe 5000 krooni enne kui haiget vaadati. Pärast kassatoiminguid heitis arst pilgu talverdi patsientide ja panti diagnoosi „radikuliit“. Vere ega uriiniproove ei võetud, kuna laboratoorium oli juba tegevuse lõpetanud. Hiljem pandi veel mitu teist diagnoosi, mis kõik osutusid valeks. Valuvaigistamiseks süstiti „analgini“, mis kas siis oma koostise või süstlate kahtlase puhtuse tõttu tekitas veremürgituse.

Kuna haiguskaik läks ettekujutatult allapoole, siis otsustasime minna Soome nii kiiresti kui võimalik. USA saatkonna kaudu saime telefoninumbrit nii et leidsimegi õige haigla. Oma autoga ei lubatud lennukil juurde sõita. Vihma käes pandi haige juba märjale kandaaramidele ja lükati sanitaarautosse. Vodkaühnaline öde pani-oma diagnoosi — „radikuliit“. Kohe soovitas ta ka oma ravimi: „Võta merearu, kadaka noored võrsed ja soola, keeda segu ja pane kabe riide vahaile, pane puhastamata lambaviljil peale ning see preparaat ümber ristlunde. Tee seda kolm korda, siis ei tule radikuliit enam kunagi...“ Lennuti vahetähtselt polnud kandaarami jaoks ruumi. Niisipiidni suurtes valudes haige roomama kohale.

Helsingi lennuväljal oild vastas para-

duse liikmeid 1985-1995 vahel kaheksakümne.

Daatumeid koguduse ajaloos 1949-1995 on põhjalik register sellest, mis juhtus ja millega tegeldi Los Angelese eestlastekonnas. Leit-motiiviks kogu albumis on kiidu ja tänusõnad õpetaja Rein Neggole, kelle usuline ja seitskondlik tegevus Kalifornia eestlastekonnas on olnud väljapaistvalt positiivne.

Huvitavaks teeb albumi ta fotode rohkus, milline näitab ajaratata veeremise mõjusid inimeludes; 1949. a. poisilikust tumedajuukselisest noormehest on saanud 1995. aastaks Eesti Maja, laua ääres, pea toetunud käele, suletud silmadega istuv, halli-juukseline Rein Neggo, kes kui „Mooramamees on oma töö teinud...“

Gedi Aniline

San Francisco koguduse uus juhatus

Agilus 9. lk.

Pärast täiskogu koosolekut tuli uus nõukogu kokku, et valida oma keskelt viieliikmeline juhatus. Uueks esimeheks valiti Peeter Gruner, esimeseks abiesimeheks Erna Tammar, teiseks abiesimeheks Edward Eibach, laekuriks Tiit Juhanson ja sekretäriks Heino Valvur.

Kogudus märkis oma koosviibimisel ka oma kolm aastat teeninud organisti Katrin Nõlgõs'i, kes viibis viimast korda koguduse teenistusel, kuna ta siirdub neil päevil San Diego.

Kogudus tutvitas juhatuses uut liiget Edward Eibachi ja tema abikaasa Fay'de, kes nõustus edaspidi koguduse organisti ülesandeid täitma.

meedikud, kes pandi haige õhumadrastis kandaaramide. Kohtlemine oli hoolitsev, igati inimlik. Puhtus ja mugavus ambulantsuutos oli sissejuhatuseks järgnevale erahaiglas nimeta Diakonissalalitos. Seal oli ravi ja hoolitsus parim, mida võib ette kujutada.

Diagnoosiks pandi hepatiit, täpselt mitte tüüpi, ei saanud laboratoorium kindlaks teha, kuna Magdaleenas oli antud mitmesuguseid rohtusid igaks juhuks. Tuli välja, et kõige kardetavam oli Magdaleenas valuvaigistamiseks nimel tekitatud sepsis. Hepatiit, mis tõenäoliselt sai alguse restoraniotidust, oleks korraliku dieedi ja voodirahuga ise paranenud.

Talvine õhendus Helsingiga oli normaalne, nii ühnu Eesti tavapärase. Kui udu ei lasknud lennata, siis sai sõita laevaga. Mut oli Eestis alaline elamis-koht. Saega sain lennata Eesti elaniku tariifiga. Laevaga aga oli isemoodi lugu. Minu käest nõuti välismaalase tariifi. Minu kõrval pilates passiga venekeelne isik aga sai ülesti Eesti elaniku tariifiga. Kuidas nii, pärsin. „Meie reegel on, et Eesti elanik on see, kes on Eestis kolm aastat elanud,“ seletas laevaliini neiu. Minu väidet, et mina olen Eestis 15 aastat elanud, ta ei arvestanud. Luges ainult „lähjalugu“. Pean tunnistama, et selline diskrimineerimine tekitas kalli suguõde ja tema laevaliini vastu üpris segased tunded.

Korra oli merel tuulekiirus 26m/sek. Laeva restoranis lendasid laudadeid söögimööd. Pärsin, kuidas niisuguse tormiga ikka laev väljub. Selgitati, et sadamast lubatakse väljuda, kui tuulekiirus on alla 20 m/sek. Kuna sadamast on varjulised, siis tuulekiirus peagu kunagi väljumist ei takista, mis merel toimub, see on juba kapteni asi.

Detsembris oli elutempo rütm korrapäratu. Ülealhe sõidud ja tõreisid võtsid oma osa, nii et kontoritunnid jäid üha raskem õiseks. Olin mures, et olen majarahvas suureks tüüks. Palusin võlti, kuid seda ei antud. Niisipiidni hilistel tundudel kella helistama, mis sageli ei helisenud. Ka uksele koputamine ei andnud vahet tulemust. Minu liitlaseks ja majavõtmeks oli pererahva koer. Kui ma ukse taga hauksin, siis koer armus peni mille vastu. Selle alarmi peale tuli pererahvas alati lahkesti ust avama.

Soome ravi tegi imet. Ettenähtud paaniku asemel oli abikaasa juba nelja nädalaga nii kaugel, et võis tulla kodusse ravile. Selleks ajaks oli meil uus eluase. Lahkusime vanast pererahvast sõpradena.

Mälestame kurbuses kauaaegset sõpra, armastatud juhti, gaidiõde

gaider

Marta Lannus't

ja avaldame sügavat kaastunnet Aedule ning Arvole perekondadega

Leena Aare perekonnaga
Lilian Esop perekonnaga
Kiki Holland perekonnaga
Ada Michelson
Ella ja Peeter perekonnaga
Helgi Kõiva perekonnaga
Heljo, Talvi ja Kaarel
Kaie ja Steve
Virve Lillipuu
Tiitu ja Veeliks perekonnaga
Silvi Männi
Lehte ja Eino perekonnaga
Ly perekonnaga
Anita ja Ants perekonnaga

Urve ja Harald perekonnaga
Marju ja Ants perekonnaga
Selma ja Endel perekonnaga
Krista perekonnaga
Saime perekonnaga
Luule Tennola
Aino ja Ants perekonnaga
Virve ja Volli perekonnaga
Irene ja Harry
Riina Viise perekonnaga
Christina ja Victor Olav
Epp ja Victor perekonnaga
Laine perekonnaga

Lahkus armas sõber

Karin Kaljot

Mälestavad leinas

Leida ja Richard Valdov
perekonnaga

Leiname armast sõpra ja kolleegi

dr.

Hans Raag'i

Südamlik kaastunne Lindale perega

Väino ja Elvi Raag

Armast aatekaaslast ja sõpra

Marta Lannus't

mälestavad kurbuses ja avaldavad kaastunnet Aedule, Arvole ja nende peredele

Tiina Liiv ja Agu Ets perega
Virve ja Heino Ets
Kalju Ets

Mälestame armast

Marta Lannus't

ja avaldame kaastunnet Aedule ja Arvole

Jaak ja Liia Vilms
Jüri ja Kamal Vilms
Albert ja Else Vilms

Kanadas lahkus armas

Marta Lannus

Mälestame kurbuses ja avaldan südamlikku kaastunnet Aedule ja Arvole perekondadega

Alice Mespak

Puhka rahus, armas

Marta Lannus

Mälestavad ja avaldavad kaastunnet lastele koos perekondadega

Mari Keerdoja
Jüri Keerdoja
Liina Keerdoja

Ootamatult katkes minu kauaaegse sõbranna

Laine Kirsch'i

elutec

Südamlik kaastunne Aavole, Sheilale ja Mattile

Aime

Dr. Valve Raidal-Klavins 1914 - 1995 In memoriam

Dr. Valve Raidal-Klavins suri raske haiguse järele 1. aprillil 1995 Austraalias ja maeti Rookwoodi surnuaiale Eesti Naisüliõpilaste Seltsi Austraalia koondive poolt rohkearvuliste leinajate osavõtul.

Valve sündis Mõisakülas koolijuhataja tütreks. Kuna ta vanemad olid juhtivad isikud kohalikus ühiskonnas, siis küüditati nad Siberisse, kus ta isa suri. Ta ema sai tagasi Eestisse ja Valve nõudis ta välja oma juurde Austraaliasse, kus ema mitu aastat hiljem suri.

Valve elukutse valik tõi ta Tartusse arstiteadust õppima. Oma akadeemilise töö kõrval ta liitus peagi Eesti Naisüliõpilaste Seltsiga. Ta pühendas mitu aastat Seltsi juhatuse tööle ja samaaegselt esindas ta Seltsi Tartu Üliõpilaskonnas Esinduses ja Üliõpilasseltside Liidu juhatuses. Pärast arsti diplomini saavutamist 1939.a. ta töötas Arstiteaduskonnas Farmakoloogia Instituudis arst-assistentina kuni 1944.a. sügiseni, mil ajaloosündmused viisid ta Saksamaale. Paguluses ta praktiseeris arstina Dresdenis ja Hanau's kuni tal avaneks võimalus emigreeruda Austraaliasse 1949.a. Teel uue kodumaale poole, tutvus ta laeval läti arsti dr. Arvis Klavinsiga. Järgnes abielu ja koos uue elu rajamine. Peagi saavutasid nad Austraalia arsti õigused ja töötasid psühhiaatriana kuni pensionile minekuni.

Valve abikaasa haigestus ja suri 1994.a. Abikaasat ravides haigestus ka Valve tõsisesse haigusesse, millest polnud pääsu.

Nii kaotasime 1. aprillil hea sõbra, kes eluaeg armastas Eestit, oli alati kursis poliitiliste sündmustega maailmas, eriti aga sellega, mis puutus Eestisse ja Baltimaadesse. Ta oli kirjanduse huviline, luges palju ja oli kuni viimaste päevadeni teadlik kogu maailmas ilmunud kirjandusest ja luulest. Ta aitas arstina teisi ja oli lojaalne oma uuele kodumaale. Eesti Naisüliõpilaste Seltsi perre kuulus ta üle 60 a. kus oli surmani aktiivne viistlane.

Valvet jäid leinama tütar Austraalias, vend Kanadas, sugulased Eestis ja palju lähedasi sõpra üle maailma.

Puhka rahus, armas sõber, kolleeg ja kaasviistlane!

Dr. Leili Põllusaar-Niitus

Armast sõpra ja head naabrit

Mai Kasesalu

mälestavad

Martin Ulpus
poeg Martin Lee
tütar Ann Maki perega

Mälestame kurbuses

Aksel Kiiss'i

Avaldame kaastunnet Hellele ja poegadele

Sirje, Jaan ja Karl Kurgvel

Puhka rahus armas, kauaaegne sõber, koolivend ja ristiisa

Aksel Kiiss

Mälestavad kurbuses

Imbi ja Rein Ebrus
ristipoeg Eric perega
Carl ja Linda
Neal ja Veronica perega

Lahkus meie kallis sõber

Aksel Kiiss

Mälestame kurbuses ja avaldame kaastunnet perekonnale

Maare ja Jaan
ristipoeg Toomas
Anne ja Mihkel

Mälestame varalahkunud, armast sõpra

Aksel Kiiss'i

ja avaldame sügavat kaastunnet Hellele ja perekonnale

Matti, Urve ja Kristina Kiik

Puhka rahulikku und, minu armas, hea emake

Alide Johanna Sepp

sündinud Traat

Mälestan Sind armastuse ja tänuga
Sinu 17-dal surma-aastapäeval, 2. mail

Alice Mespak

„Tugevad on Jeesu käed,
need Sind igavesti hoidvad”

Puhka rahu, armas abikaasa

Mai Tamara Kasesalu

sünd. 6. novembril 1921 Emmaset
surn. 1. mail 1995 Canterbury, CT

Sind mälestab kurbuses

Ants Kasesalu

Lahkus meie armas

gaider

Marta Lannus

Mälestame sügavas leinas
Eesti Gaidide Malev USA-s
Eesti Gaidelite Kogu USA Koondis

Mälestus Sinust ei kao!

Leiname head sõpra

Aksel Kiiss'i

Meie sügavam kaastunne Hellele, Hillarile, Markile

Gitta, Olaf, Olaf Andrus ja Mark Sööt
Ilse ja Bernhard Mee

Meie armast, kauaaegset lipkonna auvanemat

gaider

Marta Lannus't

mälestavad kurbuses

Gaidlipkond „LINNUTEE”
kõik endised ja praegused liikmed

Puhka rahu, armas noortesõber

Marta Kruus

Tammetäht II järk

Mälestavad

Eesti Gaidide Malev USA-s
Eesti Gaidelite Kogu USA Koondis
Gaidlipkond „LINNUTEE”

Lahkus meie hea suusasõber, keda mäletame "on Forever"
ja avaldame kaastunnet Helle, Hillar ja Mark'ile

Aksel Kiiss

Leinavad kurbuses

Helvi Nesenbergs
Daina ja Valdis Kalnins

Puhka rahu, armas noortesõber

Harald Rausepp

Tammetäht I järk

Mälestavad

Eesti Gaidide Malev USA-s
Eesti Gaidelite Kogu USA Koondis
Gaidlipkond 'LINNUTEE'

Lahkus kauaaegne armas perekonna sõber

Aksel Kiiss

Mälestavad kurbuses ja avaldavad sügavat kaastunnet
leinavale perekonnale

Toomas ja Linda Tomson
Eduard ja Aiki Tomson
Aino ja Ants Tomson

Puhka rahu, armas klassiõde

Benita (Biri) Tsirna

sünd. Arro

surn. 4. aprillil 1995 Tallinnas

Mälestavad leinas

Tallinna Linna Tütarlaste
Kommertsgümnaasiumi 24. lennu kaaslased

Mälestusannetusi
Eesti Ameerika Fondi Vahendusel

Magda Nieländerit mälestavad Malle Nõukas Putsch ja Aleksander Nõukas. Arnold Laasi mälestab Aary Oja. Dr. Hans Raagi mälestavad Ilme ja Elmar Samoson. Aksel Kiissi mälestavad Aade ja Ago Ambre. Mary Nõukast mälestavad Frederick J. Debell, Janet Dennison. Stan Gerheim, Len ja Kathy Grammer, Agnes ja Victor Lauk, Karin ja Hans Ruus, Andreas ja Elmerice Traks, Riita Tubalkain. Marta Lannust mälestavad Aade ja Ago Ambre. Rene Üferit mälestavad Astrid ja Ernst Jaanson

Tänuga kviteerib Estonian American Fund, Inc. P.O. Box 13266, Silver Spring, MD 20911-3266

Kuulutamine Vaba Eesti Sõnas
täidab oma otstarbe